

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

cihan aktaş
HZ. FATİMA

Düzenleyen: bilginDK
2018-07-11

biyografi 8

Acar Matbaacılık Tesisleri'nde
Dizilmiş, Basılmış, Ciltlenmiştir Tel.: 526 84 42
İSTANBUL

1984

Hız. FATİMA

Cihan Aktaş

BEYAN YAYINLARI, 45
Küçük Kitapar, 44

1. Baskı, Eylül/1984

BEYAN YAYINLARI

Yerebatan Cad. Büyük Azim Palas 40/11
Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://kitapy.org>
Cağaloğlu/İSTANBUL

İÇİNDEKİLER

Giriş, 7

Niçin Hz. Fatıma, 11

Hz. Fatıma'nın İsmının Konuluşu ve Lakabları, 23

Hz. Fatıma'nın Hayatı, 27

Anasını Yitiren Fatıma, 32

Babasının Annesi, 35

Babasının Kızı, 35

Bütün Kadınların Ulu'su, 41

Kevser, 46

Bir büyük devrim, 50

Kur'anda Fatıma, 53

Sünnet Bakımından Fatıma, 54

Hz. Fatıma'nın Çeyizi, 57

Hz. Fatıma'nın Mihri, 60

Nikah, 61

Nikah ve Evlilik, 62

Hz. Ali ve Hz. Fatıma Yakınlığı, 64

Bir Örnek İslâm Ailesi, 67

Babasını Yitiren Fatıma, 70

Hız. Fatıma'nın Evlatları,	73
Ehli Beyt,	76
Al-i Aba,	78
Ehli Beytten En Sevilen,	79
Varlık İçinde Yokluk,	81
Kişiliği,	85
Özlü Sözleri,	91
Vefatına Kadar Hız. Fatıma,	95
Vefatı,	100
Vefatından Sonra,	102
Onun Ardından,	104
Hız. Fatıma'nın Vasiyeti,	107
Sonuç,	113
Kaynaklar,	119

GİRİŞ

Şanlı İslâm tarihi kahraman kadın ve erkek örnekleriyle doludur. İslâm tarihi içinde büyük ve yiğit erkeklere rastlandığı kadar imanlı, faziletli, takva ve iffet sembolü kadınlara rastlamak da mümkündür. Bu örneklerin özelliği, İslâm'ın mesajını iyi özümlemiş ve İslâmî Kadın imajını gereğince benimseyip yaşatmış olmalarıdır. Öyle ki, zamanları içerisinde kendilerini kucaklamış bulunan sayısız tehlike, engel ve düşmanlara karşı, bu kimliklerinden taviz vermemek için mücadele eden, çarpışan açlığa, yoksulluğa ve muhakkak bir ölüme rahatlıkla katlanan bu kadınların adları İslâm Tarihi içerisine parlak harflerle yazılmıştır.

Bunlar, iftihar kaynağımız ve vazgeçilmez örneklerimizdir bizim... Kimler mi? Firavun'un karısı Asiye, Hz. İsa'nın annesi Meryem, Peygamber (s.a.v.)in kızı Hz. Fatıma-tül Zehra ve muhterem zevcesi Hz. Hatice-i Kübra gibiler... Şehid kadın örneğini en iyi anlatmayı başaran Sümeyye, zulme karşı durmayı korkusuzca üstlenen Peygamber torunu Zeyneb ve daha sonraki yıllar, asırlar boyunca onların peşinden gitmeyi, böyle bir kimlik elde etmek için bir çok zorluklara göğüs germeyi bilen nice kadınlar ki bunları tek tek sıralamak mümkünsüz. Ne ki hepsini tek bir isimle adlandırmak mümkün. Bunlar, bu kadınlar Büyük İslâm Okulu'nun yetiştirdiği örnek kadınları da kendi önlerine alarak, İslâmi Kadın olma sıfatını elde etmişlerdir.

Bunlar kendilerine ne tağuti kadınları model almışlar, ne de çeşitli zaman kesitlerinde de olsa hep aynı özelliği gösteren cahili düşüncenin ürünü halayık kadın gibi olmayı istemişlerdir... Ne bir eğlence aracı ve oyuncak, ne de düşüncesi boş ve yavan bir kukla olmaya heveslenmişlerdir. Gelip geçici güzelliklere aldanarak Dünyadan alabildiğine istifade etmenin yöntemlerine dalacak ve kendilerini oyalayacak yerde bu kadınlar, ezeli mutluluk ve güzelliğin peşinde yorgun ve bitap düşseler de yürümeyi kendilerine şiar edinmişlerdir, Ve bu bitmez tükenmez görünen yolculuklarında içlerinde taşıdıkları kıvılcım hiç bir zaman, tüm karşı eylemlere,

yıldırma ve döndürme gayretlerine karşılık sönmemiş söndürülememiştir.

Niçin? Nasıl oluyor da yer kürenin üzerinde devredilen sayısız insan yığınları içerisinde, hedeflerinden ve emellerinden emin kitleler böylesine direnebiliyor ve ayrıcalık gösterebiliyorlar? Onları diğerlerinden, sokaklar dolusu boş insan yığınlarından, kuru kalabalıkların dünya hayatı ile sınırlanan arzularından ayıran hangi büyük hedeftir? Peki ya kadınlar? Süslü, boyalı, gününü gün eden ve tüketici bir nesneye dönüşen hemcinslerinden nasıl oluyor da böylesine şiddetli bir ayırımla ayrılıyor ve direniyorlar?

Bunlar birbiriyle ilişkili ve salt kadını ele alsa da bütün insanları bağlayan sorular. Cevapları da öyle olmalı elbet. Yeryüzünü kaplayan koyu karanlık içinde bir takım yıldızlar parlıyor ve bir gelecek ümidi verebiliyorlarsa; bu büyük ölçüde direnmesini bilen soylu insanların ebedi, zincirleme gelen akışlarının her şeye karşılık devamından kaynaklanır. Bu devam, tarihin çeşitli kesintilerinde yeniden güç kazanırken, geniş insan kitlelerinin katılmaları da söz konusu olur. Başarı ya da başarısızlığa gelince... Söylenecek olan, başarı oranının toplumun önemli bir yekûnünü ve nitelik açısından da en çoğunu teşkil eden kadınlarla ilgili olduğudur.

Öyledir. Kadınlar, içlerinde yaşadıkları toplumların en canlı, somut ve doğrudan gös-

Cihan Aktaş

tergesi olagelmişlerdir. Yoz bir toplumun belirleyicisi, yoz kadın, ilerici ve aydın bir toplumun işareti de, kimliğine kavuşmuş ve kendisinin cinsi istismarının yapılmasına karşı mücadele bayrağını açmış berrak düşünceli, takva sahibi ve iffetli, üretken kadınlar olacaktır elbette.

NİÇİN HZ. FATİMA?

Kadın sorununun kangrenleşen bir aşamaya getirildiği ve bütünüyle insanlığın bu onulmaz dertten ızdırab çektiği günlerde; insanlığın genel refahı ve bunun içinde de kadının kurtuluşu için çeşitli mucizevi reçeteler, genelgeler, yasa ve tüzükler hazırlanmaktadır. Yine bu girdabın düzelmesi için insanlar oyalanma yoluna giderek kendilerini avutacak, dert ve sorunlarından alıkoyarak eğlendirecek araçlara itibar eder olmuş, dolayısıyla da başlarını kuma gömmeyi seçmişlerdir. Ne ki böylesine köksüz avunular sorunların gittikçe büyümesi, dal budak salmasından başka bir işe yaramamış ve insanlar bu aşamada bir endişe, panik ve sarhoşluk-

la garip fantazilerin kucığına çeşitli çıkar şebekeleri tarafından atılmaya göz yummuşlardır.

Kadınlar, insanlığın bütününe doğrudan ve dolaylı olarak etkileyen varlıklar. Onların sorunlu olması, bütün toplumun başını taştan taş vurma anlamına gelebilmekte. Kadını ilgilendiren bir yara, başka bedenleri de sızlatarak, acıklı seslerin çoğalmasına yol açmakta. Bu gün, yer kürenin her bir yanı ağlamaklı feryatların, göğsü çıkan haykırıışların ve umutsuz çarpınıışların çaresizliğine tanık olmakta. Ve zaman içinde, geçmişte de sık sık görüldüğü gibi insanlar, en son noktaya gelip dayanmak üzere. Bu nokta, saklanmak, bozulmak, değıştirilip çarpıtılmak, karalanarak gündemden uzaklaştırılmak istenen en gözalıcı noktadır. Ve insanın var oluş nedeni, yaşama sebebi, ne yapması gerektiğinin alfabesi gizlidir orada.

Alfabe İslâmdır. O, gizlenip örtölmek istenen, ama insanın fitratında var olduğı için, tağuti çabaların karşısında her seferinde dimdik dikilen bize verilmiş din, en büyük mutluluk kaynağımız, bizi boşluktan kurtaran cevap anahtarımızdır. Bugün beynimizde tortulaştırılan koskoca sorularla bir kenara yığıldığımız, elimiz kolumuz bağı çarpındığımız anlarda bile, anahtarımız yanı başımızdadır, olmalıdır. Biri-miz, hepimiz için. Kadın ve erkek için de...

Bu anahtar, alfabeyi açmaya yarar. Elimize verilmiş ve kimseye gizlenip örtölmemiş bir ka-

pidan içeriye girmemiz temin edilmiş. Bu kapıdan içeriye giriyor ve görmek istediğimiz her ne varsa görüyoruz. Dinimizi yeniden öğrenmemiz de böyle mümkün oluyor. Araştırmak, sabretmek ve yılmamak, korkmamak ve her seferinde yeniden başlama aktivitesini koruyarak... Öğrenmenin sonsuzluğunda, sonsuz olmanın sırrını da öğreniyoruz. Her şey bir çırpıda kolaylaşıyor, başlangıç zor olsa da.

Ve kadınları da öğreniyoruz. Kutlu İslâm kadınlarını... Olmamız gereken, varmamız gereken kişilikleriyle, çağın açmazlarından gün be gün uzaklaşıp, çağa derman olacak merhemi bulduğumuzu anlıyoruz. Ama nasıl? Örtüleri kaldırarak, örümcekleri ayıklayarak ve yaraları dağlamak pahasına, kangrenleri onarmayı başarmak istiyoruz. Biliyoruz ki, bu bir görevdir, kaçılamayacak bir görevdir. Alfabemiz baştan sona bu görevin niçin verildiğini, nasıl ve kime verildiğini anlatıyor. Öyleyse kaçamıyoruz bize yüklenen bu ödevin sorumluluklarından ve başlıyoruz okumaya, anlatmaya, yazmaya, yaşamaya?

Öyle kolay değil. Ne yapmamız gerek? Bize anlatıyorlar onlar... Kimler mi? Büyük İslâmî kişilikler. Kadınlar, erkekler... Onlar, yaşamış ve anlatmışlar eylemleriyle ne yapmamız gerektiğini. Biz de bugün onları yeni baştan yaşatmak için, anlamamız, tanımamız ve tanıtmamız gerektiği düşüncesinden yola çıkarak, mesafeleri

hem aşır hem bir çırpıda bularak, bu büyük insanları anlatmaya başlıyoruz.

İslâmî kadınlar, özellikle İslâm tarihinin ilk dönemlerinden başlayarak, büyük eylemler başarmış, böylece tarihin oluşumuna doğrudan ve dolaylı katkıda bulunma görevini yüklenmişlerdir. Asr-ı Saadet döneminde kadınların siyasi, askeri ve kültürel yönlerden ne denli etkin olduklarını görmek mümkün. Son zamanlarda kadının zayıflayan bu etkin rolü ve o dönemlerde doruk noktasına ulaşmış ve kadına belki hiç bir zaman ulaşmadığı ve ulaşamayacağı payeler vermişti.

Bu kadınları anlatırken en fazla yer ve öncelik verilmesi gerekenlerden birinin Peygamber (s.a.v.)'in kızı, Hz. Ali'nin hanımı, Hasan, Hüseyin, Zeyneb ve Ümmü Gülsüm'ün anası, Hatice-tül Kübra'nın da kızı olan Hz. Fatıma olduğunu düşünmekteyim. Bunu niçin böyle ele aldığımız, konunun akışı içerisinde daha iyi anlaşılacaktır sanırım. Ancak, kadının tarihin oluşumundaki rolünü sahiplenmesinde bir çıkış noktası olabilecek örnek kişiliğinin, kusursuza en yakın olabilme başarısı gösterdiğini ve çeşitli imtihanları, Peygamber mektebinde yetişmesinin de verdiği bir avantajla yüz akıyla aştığını söylemek şimdilik yetecektir.

Peygamber'e en yakın ve Onun mücadelesinde başından sonuna dek en sağlam destek, arkadaş olmuş biri... O, vahyin gelişinden itiba-

ren babasının yanında ve babası son nefesini verirken de, eli Onun avuçları içinde, dudakları ise kulağına bir şeyler, belki çok şeyler fısıldıyor. Peygamber toprağı verilirken, mezarının başında okuduğı dizelerle, aralarında kurulu bağıın ne denli sağlam ve eşsiz olduğunu bir kez daha ifade ediyor. Fatıma babası için, babası da onun için çok şey demek... Babasının denetiminde yetişerek başından sonuna dek aldığı bu terbiye doğrultusunda hayatını yönlendiren H.z. Fatıma'nın kimliğı ise, Müslüman kadınlar için çok anlamlıdır. Çünkü O'nun yaptığı her ne varsa, Müslümanlar için kadın erkek ayırt edilmeksizin üzerinde kafa yorulup düşünülecek ve hikmet aranacak şekildedir. O'nun evi, yaşantısı, anneliğı, eş oluşu, düşüncesi, uğraşları, zevk ve beğenileri, İlahi bir hikmetle doğarak Peygamberi şenlendiren çocukları kendisinin Peygamber karşısında bir evlat olarak konumu, bunların hepsi, rastgele değil, özellikle irdelenmesi ve tekrar tekrar gözden geçirilmesi gereken başlıklar. Hepsinde, Müslümanlar için belli bir program, uygulanacak kurallar ve uyulacak durumlar gizli. Peygamberin olağanüstü kişiliğı kadar, H.z. Fatıma'nın İslâmi kadın kişiliğide, özenilerek yerleştirilmiş ve düzeltilmiş. O, bunun bilincinde, Peygamber de öyle... Eylemleri, konuşma ve ilişkileri, bu bilincin doğrultusunda bir düzenlilik ve ciddiyet takip ediyor. Rastgelelik, küçük bir ihmale sebep olabilecek lakaydi, hemen

tesbit edilip düşmanlar tarafından ileri sürülebilecek bir yanlışlık bulmak çok zor, imkânsız.

Bütün bu düzen, dikkatlilik ve yöntemli yaşam, bizi uyaracak denli alalede olmaktan uzak bir program dahilinde hazırlanmış sanki... Bu programı biz, ciddiyetle inceleyecek ve uygulamaya koyulacak bir kaosa getirilmiş durumdayız. İçinde bulunduğumuz bağlantısız, boşluklu ve soru işaretleriyle dolu yaşam, bize böylesine bir incelemeyi gerekli kılmakta. Uyanan şuurlarla, kıvılcımlanan yüreklerle, artık kanmayan, aldanmayan dikkatlerin yoğun ilgisiyle biz, İslâm'ı bütünü ile, kadını ile, erkeği ile gündemde tutmak ve üstelik bunu ciddi bir yaklaşımla sunmak zorundayız. Bu, kaçırılması kayıp olacak bir fırsattır ve değerlendirilmesi bir an önce yapılmaya, karanlıklar aydınlatılmaya, isli tarih sayfaları da aklanmaya başlanmalıdır.

Bu zorunluluk göz önünde bulundurulduğunda, Hz. Fatıma'nın niçin gündeme getirilmesi ve O'nun temsil ettiği kadın modelinin neden uygulanmaya konulması gerektiği de açıklanmış olacaktır. O'nda sıradan olmayan ve yanılığa büyük ölçüde pay bırakmayan İslâmi Kadın Şuurunun katettiği mesafeler, bizi O'nunla özdeşleşmeye götürecek olgunluğa ulaştırmıştır. Hz. Fatıma, zamanı içinde Müslüman kadının olgunluğunu, iffet ve takvasının varabileceği sınırları, kadının etkenlik ve edilgenlik durumunu bütünüyle göstermiştir. O bütün bunları kendi ba-

şına değil, Peygamber Mektebinin direktifleriyle yaparak, üzerinde tartışılmaya yer bırakmayacak bir kesinlikle, tarih sayfalarındaki yerine oturmuştu.

Ne var ki tarih sayfalarında oturup kalan bir Hz. Fatıma, Hz. Fatıma'nın utanç duyacağı biridir. Hz. Fatıma, yaşanmak ve yaşatılmak için o kısacık ömrünü en yoğun bir çabayla doldurmuştu. Zayıf omuzlarının yüklendiği zorluklar, yine bu umutla ve eminlikle üstlenmiş, üstesinden gelinmişti. Peygamber bunu istemiş ve kuşkuşuz her eyleminde ve isteğinde olduğu gibi burada da kendilerine rastgele değil, bilinçli bir ciddiyetle davranarak, Hz. Fatıma'yı yetiştirmişti.

Öyleyse yapıp yapacağımız, Hz. Fatıma'nın kişiliğini iyi tanıyarak, O'nda İslâmî kadın modelini tesbit edip uygulamaya geçirmek olmalı. Hz. Fatıma ile günümüz İslâmî kadın imajının kıyaslanmasını yaparak, aradaki benzerlikler ya da bir çok çelişkiler tesbit edilerek bir sonuca varılmalı. Mevcut İslâmî kadının görünürdeki edilgenliğin ve yalan yanlış oturmuşluğunun ne derece doğru olduğunun tartışması, böylesine kesin bir örneğin tanınmasından, sonra sanırım daha iyi yapılabilecektir.

Hz. Fatıma'yı tanımak, yanlış uygulamaları düzeltmek için gereklidir. Müslüman kadını en iyi anlatmak, İslâm'ın mesajının yeni duyurulduğu devir içindeki en sağlam, tutarlı ve vahiy kaynağına en yakın kimseyle, Peygamber

ile adeta özdeşleşmiş bir kadın ile mümkündür. Peygamber'in soyunun mirasçısı kılınan ve O'na soyu kesik diyenlere bir cevap olarak, kendisi vasıtasıyla Peygamber soyunun ebediyete kadar sürdürülmesinin sağlandığı Hz. Fatıma'yı anlatmak, aynı zamanda -kadın hakları açısından inanılmayacak başarılar göstererek koskoca bir devrim gerçekleştiren ve cahili düşüncenin egemenliğine bir tokat atarak kadını saygın bir konuma getiren İslâm'ın, kadını ne denli yüceltirdiğinin ve onu çirkin ele alışlardan koruduğunun destanını anlatmak demektir.

Tarih içinde çeşitli aşamalardan geçerek, kimileyin pazarlarda satılıp kimi zamanlarda da saraylarda eğlence unsuru edilen, bazen köle gibi çalıştırılarak, yer yer de aşağılık görülüp doğar doğmaz gömülen kız çocuğu; cahili düşüncenin kadına nasıl baktığını iyi anlatır. Dün böyleydi, bugün başka türlü değil. Yer, zaman, insan farklılığı bu çarpık ele alışı değiştirmediğini kanıtlamıyor. Aksine daha dolambaçlı ve ustalıklı yöntemlerle kadınların bugün nasıl bir meta olarak algılanıp alınıp satıldığını, cinselliğinin istismar edildiğini ve üretimde, tüketimde kadından nasıl araç ve amaç gibi yararlanıldığını farketmemek bugün, gerçekten gören gözler için mümkün değildir.

Biz, Hz. Fatıma'yı, tüm cahili düşüncelere ve bunların dal budak salarak etkisi altına aldığı varlık sahalarımıza karşı en etkin bir örnek, tartışmasız ve çelişkisiz bir örnek olabile-

ceği bakımından ele alınıp anlatmayı; Müslüman kadınlar için ise, nasıl İslâmî kadın olunabileceği hususunda somut bir model olarak sunup, bir hareket sağlamayı çok önceden düşünmeliydik. Bu yapılmadı da değil. Hz. Fatıma veya diğer büyük İslâm kadınları hakkında yazılmış sayısız kitap piyasada bir çırpıda bulunabilir. Ancak bunların hepsi aslında birbirinin aynıdır. Hepsi, olayları ve insanları belli bir zamana ve mekana tıkayarak, okuyana bir şey veremeyen bir ele alışla yazılmıştır. Belki bir kısmı daha işe yarar, okunabilir olan bu kitapların günümüz Müslüman kadını için verebilecekleri sınırlı.

Hz. Fatıma kimdir sorusunun cevabını vermek; bir kaç bilinen cümleyle O'nu tanıtmak değildir. Ne yapıp yapmadığı da, öyle... O'nu anlayıp tanımak, tarihin tozlu dumanlı sayfalarının içerisinden silkeleyerek çıkarıp yaşanır hayatta yeni baştan canlandırmak; hikâye anlatmakla olmaz. O'nun misyonu, mesajı ve niçin O olduğu, neden çeşitli koşulların sağlandığı konumuyla tarihe ve bütün insanlara, kadınlara mal edildiği cevaplandırılması gereken sorular. Biz bu cevabı, Hz. Fatıma'yı bütünüyle irdeledikten sonra rahatlıkla verebiliriz. Belki O'nu gerektiği gibi anlatamamak da, böyle bir anlatım için başlatılan faaliyetlere bir nebze katkıda bulunabiliriz. Ve ardından, bu araştırma ve inceleme metodu daha genel bir nitelik kazanarak bize tarihe gömdürülmüş değerlerimizi geri ve-

rebilir. Yeniden zengin bir ruha, canlı ve devrimci, hareketli bir fikir yapısına kavuşabilir, bir bakıma yeni baştan doğabiliriz.

Bunu umuyor, içtenlikle diliyor ve Hz. Fatıma'nın kişiliğinin bütün kadınlar için özeni-
lecek boyutlarının, aradan geçen olaylar ve yıl-
lar hesaba katılmayarak, canla başla gündeme
getirilmesinin bütün aşağılanan, horlanan, cin-
selliği istismar edilerek insani haklarından uzak-
laşan, geleneklerin pençesinde günü birlik ya-
şayarak düşünme özgürlüğünü unutan, İslâm'ı,
İslâmi kadının nasıl olduğunu artık hatırlaya-
mayacak denli pasifize edilerek eli kolu bağla-
nan hemcinsleri için yeni bir başlangıç sayılabi-
leceğini hesaba katmak istiyorum. Hep arayış-
ta olan insanın kıvranan bedeni ve bu bedenin
ihtiyaçlarının kimileyin ona unutturduğu su-
suz bırakılmış ruhu; belki hiç bir devirde ol-
madığı kadar, böyle yeni bir başlangıca muhtaç.
Kadınıyla ve erkeğiyle birlikte, çağ insanı bu
muhtaçlığının bedelini yanlış yollara saparak
ve sapıtarak ödüyor. Pahalı bir ödeme bu. İn-
sanlığın bir nebze aşama kaydetmeden ezeli çir-
kin saplantılarını tekrar ettiğini gösteren en ağır
fatura. Ve onun yanı sıra gelen ödemeler, sı-
kıntılar, hacizler. İnsanın kendisini icraya veriş
ve ruhuyla, bedeniyle birlikte haczedilişine ses-
siz kalışı... Bu, en çok görünen manzara. Değiş-
mesi gereken, değiştirilebileceği mümkün olan
bu manzara.

Bu çirkin manzarayı değiştirecek olan, her zaman güzelliğin, insanın onur ve iffetinin korunmasının yanında olmuş İşlâm'dır. Ve çağ insanına ne yapıp etmesi gerektiğini anlatacak olan bu din, kim gibi olmaları gerektiğini de, en eğitici bir ele alışla belirtmekte. Erkekler ve kadınlar, kim gibi olacaklarını bilebilmekte-ler. Kurtulmak isteyen, gerçek kimliğine ve değerlerine kavuşmak isteyenler için bu, azımsanmayacak bir bilgidir. Hayatla, insanla içiçe ve ona tepelerden, arıklığın doruklarından bakmayan, aydın soğukluğu ve soyutluğuyla insanları umutsuzluklara kaptırmayan, sayfalarda tıklı kalarak hayata geçirilmeyen bir «nesne» olmaktan uzaklaşarak, insanın içine girmek ve bütün yaşantısında birlikte olmak amacını taşıyan insandan yana bir bilgi. Bu bilgiye yaklaşmak ve insandan yana, haktan yana bir şeyler yazmak amacıyla, en gerekli Müslüman şahsiyetler içe-rişinden tutup aldığımız Hz. Fatıma, hem öğre-nip hem de öğretebileceğimiz zengin kişiliğiyle bize çeşitli dersler verebilecek bir okul yapısına sahip olduğunu göstermiştir.

HZ. FATİMA'NIN İSMİNİN KONULUŞU VE LAKABLARI

Fatıma'nın lügattaki anlamı «Sütten kesmeektir.»

Bu ismi kendisine babası Hz. Muhammed (s.a.v.) koymuştur ve ilgili hadis-i şerifler şunlardır:

«Kızımı, Hazreti Allah (C.C.) gerek O'nu ve gerekse onunla birlikte soyunu sevenleri cehennemden uzaklaştırsın diye Fâtıma olarak adlandırdım.»

«Hazret-i Allāh (C.C.) kıyamet günü O'nu ve nesli ile dostlarını cehennemden uzaklaştıracaktır.»

Ayrıca Peygamber'in kızına bu adı koyarak yakınlarından iki hanımı hoşnut ettiğı de söy-

lenmektedir ki bu hanımlardan birisi Hz. Hatice'nin annesidir ve devamlı Peygamberimizi desteklemiş, korumuştur.

Öbürü ise Hz. Âli'nin annesi Esed kızı Fatıma'dır. O' da Peygamberimiz Annesini yitirdiğinde O'na anne gibi bakmış ve Eset kızı Fatıma vefat edince Peygamberimiz şunları söylemiştir: «Amcam Ebu Talib'den sonra bu kadın kadar bana iyilik eden yoktur.»

Lakabları :

1 — Zehra: Lugat anlamı saf, berrak, ay gibi parlaktır. Hz. Fatıma'nın yüzünün, karanlık gecelerde bile, önünde iğneye iplik geçirebilecek kadar aydınlık ve parlak olduğu söylenmektedir. Bu gerçeği bizzat dile getirenlerden birisi, Hz. Aişe olmuştur.

2 — Betül: Lügat anlamı «eşi bulunmaz» olan bu lakab yalnız Hz. Fatıma ile Hz. Mer-yem'e, kadınların bir takım genel özelliklerinden muaf tutuldukları için verilmiştir.

3 — Fatıma-tül Kübra: Büyük, ulu Fatıma... Diğer Fatıma'lardan ayrılması için söylenir.

4 — Ümmü Hasan, Hüseyin, Muhsin: Oğullarının tanıtılması amacıyla verilmiştir.

5 — Bint-i Resul: Allah Elçisi'nin kızı olduğunu ifade etmektedir.

6 — Bedir ve Huneyn Hurisi: Hz. Fatıma bir çok gâzaya gitmiş ve bilfiil çalışarak çeşitli katkılarda bulunmuştu. Bu gaza, en bilinenlerindendir.

7 — İnsanların hurisi: Güzelliği ve kıyaslanmayacak arılığı O'na bu adın verilmesini bağlamıştı.

8 — Kadınların efendisi (seyyid-i nisa): Ağırbaşlılığı nedeniyle böyle anılmaktadır.

9 — Babasının kızı (Bint-i Ebiha): Babasına benzerliği yüzünden bu ad verilmiştir.

10 — Babasının annesi (Ümmül Ebiha): Babasına düşkünlüğü, bir annenin çocuğuna olan yakınlığına öylesine yaklaşmıştı ki, bu adı hak etmişti.

11 — Zekiyye: Zeki ve kavrayışlı, anlayışlı olduğunu göstermektedir.

12 — Meymune: Bereketli, uğurlu, kuvvetli ve kutlu olduğuna işaret edilmektedir.

13 — Raziye: İtaatli, alçakgönüllü. .

14 — Merziye: Herkes tarafından sevildiğini ve sosyal ilişkilerinin kimseyi incitip gücendirmeyecek denli tutarlı, dikkatli olduğunu anlatır.

En çok kullanılan lâkabı, Zehra olmuştur. Cennet kadınlarından birisi gibi görülmesi, bu kadar lâkabın O'na yakıştırılmasına ve etrafında bir sevgi ve saygı tabakasının oluşmasına yol açmış; bu, çeşitli fesad olaylarını bir yana koyacak olursak, irtihaline kadar sürmüştür.

HZ. FATİMA'NIN HAYATI

Hız. Fatıma, büyük bir bekleyişin ardından Mekke'nin tarihi evlerinden birisinde bugün «Zehra'nın Doğum Evi» denilen yerde dünyaya gelir. Ve daha doğuş anından itibaren, manevi yüceliğı taşıdığı üstünlük ve şeref bütün vücudunu sanki çepeçevre kaplamıştır. Peygamber büyük bir sevinçle; «İşte şimdi Vahiy Meleğı bana indi ve bu doğan çocuğı kutladı» der ve ardından ekler; «Allah, O'na Fatıma adını verdi.»

Zaman, Hız. Peygamber (s.a.v.)in Peygamberliğın gönderilişinin beşinci yılı, Hicretten de sekiz sene önceye rastlamakta. Takvim, Cumade-lâhıranın yirminci Cuması olduğunu göstermektedir.

Ve ondört asır öncesi bu tarih, İslâm'ın gelişi, insanları cahil düşüncenin güdümünden kurtarışı yanında; kadın hakları ve köleleştirilen kadının gerçek anlamdaki özgürlüğü için de o zaman kesitinde inanılmayacak örnekleri kişiliğinde yaşatacak bir örnek kadının doğuşunu hatırlatmaktadır. Bir bakıma bu doğuş, kadının diri diri toprağa gömüldüğü değişken bâtıl görüşün karşısında; yeni bir güç ve dinamizmle duracak umutların canlanması demektir. Öyle olduğu o zamanda, ilk anlarda bilinmese ve yeterince kavranmasa da; Fatıma'nın doğuşu, ailesi için, anası babası için büyük bir mutluluk demektir, sevinç demektir. Kız çocuğunun horlandığı ve doğuşunun ailesini acı yaşlara boğduğu, babanın, alınına sürülen bu lekeden aklanmak için elini kana buladığı bir ortamda Hz. Fatıma daha doğuşu ile birlikte kişiliğinin gücünü gösteriyor ve ailesinin göz bebeği oluyordu.

Hız. Fatıma'nın soyu:

Hız. Fatıma-tül Zehra, soy bakımından da onurlu bir yere sahipti ve gerek anasının gerekse de babasının ailesi Hicaz'ın en büyük ailelerinden olmakla birlikte, aynı zamanda üstlerine leke düşürmemiş temiz insanlardı. Babası, Kainatın Efendisi, Son Peygamber Muhammed (s.a.v.), anası ise beşinci atada Hız. Peygamber ile kavuşan Huveylid kızı Hatice idi. Hız. Hatice'nin ana tarafından soyu aynı zamanda Hız. Pey-

gamberin (s.a.v.) yedinci atası Gaalip oğlu Lu-vay'a kadar dayanmaktaydı.

H.z. Fatıma'nın öz erkek kardeşleri

1 — Kasım: İki yaşında vefat etmiştir.

2 — Abdullah: Lakabı Tayyib, Tahirdir ve yürüyecek çağdayken vefat etmiştir.

H.z. Fatıma'nın kendisinden küçük öz karde-şi yoktur.

H.z. Fatıma'nın Öz Kızkardeşleri :

H.z. Fatıma'nın öz kızkardeşlerinin hepsi de kendisinden büyüktür.

Şöyle sıralanırlar:

1 — Zeynep: Hicret'ten 22 yıl önce doğmuş ve Hicret'ten sonraki sekizinci senede vefat etmiştir. H.z. Hatice'nin yeğeni Ebu As ile evlenmişken, bu kişinin imana gelmemesi yüzünden ayrılmış, daha sonra Medine'ye gelmesi üzerine birleşmişlerdir.

2 — Rukiyye: Hicretten önce 19. yılda doğ-du ve Hicretten sonra ikinci yılda vefat etti. H.z. Peygamber'in amcasının oğlu Utbe ile evlenmiş ve Utbe'nin Müslüman olmaması üzerine ayrıl-mıştır. Daha sonraları H.z. Osman ile evlenmiş-tir.

3 — Ümmü Gülsüm: Hicretten onyediyıl önce doğdu ve Hicretten dokuz sene sonra ve-fat etti. O da Ebu Leheb'in diğer oğlu Uteybe ile evliyken, kocasının Müslüman olmaması

üzerine ayrıldı ve ablası Rukiyye'nin ölümünden sonra Hz. Osman ile evlendi.

Üvey Kızkardeşleri:

Hz. Fatıma'nın üvey kardeşleri şöyle sıralanırlar:

1 — Hind: Hz. Hatice'nin Peygamber'den önce evlendiği Aiz oğlu Atik'ten olma kızıdır. Atik'in hastalanarak ölmesi üzerine Hz. Hatice Peygamber ile evlenmiştir.

2 — Zeyneb: Hz. Hatice'nin Atikten sonra evlendiği Ebu Hale'den olma kızıdır. Ebu Hale Basra Taununda ölmüştür.

3 — Hind: Hz. Hatice'nin Ebu Hâle'den olma oğludur.

4 — İbrahim: Hz. Fatıma'nın baba bir erkek kardeşidir. İskenderiye Hakimi Mukavkıs'ın Peygamberimiz Medine'de iken yolladığı cariye Mariye ile evlenmesi sonunda doğan İbrahim küçük yaşta vefat etmiştir.

Bunlardan başka Hz. Fatıma'nın bir de evlatlık ağabeyi vardı ki O da Haris oğlu Zeyd'dir. Zeyd henüz sekiz yaşındayken Hz. Hatice'ye hediye edilmiş ve O da Hz. Muhammed (s.a.v) ile evlenince O'na takdim etmişti. Hz. Peygamber ise Zeyd'i serbest bırakarak, O'nun evladı olduğunu duyurmuştu.

Fatma doğduğu zaman yirmi yaşlarında olan Zeyd, ömrünün sonuna kadar Peygamber (s.a.v) ve ailesine bağlı, yakın kalmış ve küçük

bir çocukken de, kendisini Peygamber'den isteyen ailesine gitmeyip, Peygamber'i (s.a.v.) tercih etmiştir.

Üvey Anneleri

Hız. Fatıma'nın kendisi dünyaya gelmeden önce üvey babaları olduğu gibi, annesi Hız. Hatice'nin vefatından sonra üvey anneleri de olmuştur,

Hız. Hatice vefat ettiğinde elli yaşını aşan Peygamber (s.a.v.)'ın bu evlilikleri çeşitli sebeplere dayalıdır. Hız. Allah bir takım zorunluluklarla evlenen Peygamberimizin saygıdeğer hanımlarını yüce Kur'an-ı Kerim'de «Mü'minlerin anneleri» olarak adlandırarak, onların önemi belirtir.

Mü'minlerin anneleri, Hız. Fatıma'nın da hem anneleri, hem de üvey anneleridirler. Bunlar kendi annesi Hız. Hatice'nin dışında sekiz kişidirler. Bazılarının ismi üzerinde çeşitli ihtilaflar vardır ve şöyle sıralanırlar:

Aişe, Hafsa, Ümmü Habibe (ihtilaflıdır), Ümmü Meymune, Cüveyriye Zafıyye Hüzeyme kızı Zeyneb, Cahş kızı Zeynep, Ümmü Seleme, Sevede.

Peygamber (s.a.v.) ayrıca cariyeleri olan Mariye ve Reyhane'den, Mariye ile evlenmiştir.

“Allah'a andolsun ki, benim için ondan (Hız. Hatice'den) daha iyisi yoktu. Halkın çoğunun kâfir olduğu bir zamanda o, bana iman

etti. Halkın çoğunun beni tekzip ettiği bir zamanda o beni tasdik etti. Herkesin benden yıla çevirdiği bir zamanda o, servetinin tümünü bana bıraktı. Halkın evlatlarını benden uzaklaştırdığı bir zamanda, Allah ondan bana evlat verdi.”

Hız. Muhammed

Anasını Yitiren Fatıma

Büyük acılar, büyük insanların olgunlaşma ve gelişme duraklarıdır. Her büyük acı aynı zamanda birer katölizer görevini de yüklenmiş gibidir. Acı, insanın direncini sağlamlaştırır, sahibini olur olmaz yere zayıflıklara düşmekten korur ve ona hayatın bütün yönlerini hiç taviz vermezsiniz öğrenmeyi öğretir, Acı, insanın kişiliğini kazanması açısından tatlı bir sonuç hazırlayan başlangıçve büyük insanlar için de kaçamayacakları merdivendir. Her basamak tırmanmayı hızlandırır ve insan her tattığı acıda, daha da yükseklerle çıkarak tamamlandığını duyar.

Onlar, büyük insanların her biri, büyük acıların, dehşetli yangın kıvılcımlarının içerisinde koşarak yerlerine sahip çıkabilmişlerdir. Büyük insanların içlerinde en büyüklerinden ve arınmışlarından olan Peygamberlerin hayatları da bunun açık bir kanıtı olmaktadır. Her Peygamber hayatı ayrı ayrı sıkıntı, çile ve acıların manzumesi gibi uzanır ömrümüze. Hz. Adem

Gerek Hz. Ali ve gerekse Hz. Fatıma evliliklerinin konumunun getirdiği sorumlulukların bilincinde olarak alabildiğine dikkatli, temkinli ve ölçülü bir yakınlıkla, Peygamberin düzeltme ve uyarılarını da dikkate alarak, gelmiş geçmiş evlilikler arasında ışıldayan bir örneği insanlığa sunuyorlardı.

Bir soru üzerine Peygamber; ev halkından kendisine en sevgili olan kızı Hz. Fatıma olduğunu söylüyor ve Hz. Aliyi ise Ona göre daha keramet ve izzet sahibi olarak niteliyordu. Hz. Ali'yi manevi kardeş olarak gördüğünü de söyleyen Peygamberin Onu Ebu Turab diye adlandırdığı bilinmektedir. Bu Hz. Ali ile Fatıma arasındaki ufak bir tartışmanın sonunda, Hz. Ali'nin evi terkederek mescid'e yakın bir köşede uzanarak uyuması ve kızının üzgün durumunu gören Peygamber'in (s.a.v.) onu bu halde bularak «Kalk ey Ebû Turab (toprağın babası) diye seslenerek çağırıp evine yollaması üzerine, Hz. Ali'nin çok sevdiği bir hitap olarak kalacaktır.

Zamanla doğan çocukları, aile bağlarını daha da kuvvetlendirecek ve bu örgü daha da sıklaşarak Ehl-i Beyt-i oluşturacaktır. Seferler dışında Peygamberin' katipliğini yaptığı için çalışıp para kazanmaya zaman bulamayan Hz. Ali'nin ekonomik durumu genellikle iyi değildir ve Fatıma kocasının bu sıkıntılarını paylaşırken hiç bir zaman yüksünmemektedir. Peygamber ise onların bu sıkıntılarını iyi bilmekle beraber, hem onların kendi ağızlarıyla söyledikleri, hem

de başkaları aracılığıyla duyduğu ve kendisinin bizzat tanık olduğu bu sorunların çözümünde Peygamberlik konumunu göz önünde bulundurarak, ayrıcalıklı bir tavır takınılmasına izin vermemiş ve bu doğrultuda kızıyla damadının bir takım isteklerini reddetmiş, onlar da bunu onaylamışlardır.

Elleri kabarana kadar un öğüten, bir göz odada ömrünü geçiren, Allah'ın rıza ve hoşnutluğundan başka ziynet takmayan Fatıma; örtünmesini zorlukla sağlayan giysisi ve genellikle aç kalışıyla; babasının tebrik ve takdirini kazandığı gibi, Cennet kadınlarının en üstünü olmayı da hak etmiştir.

Ali ise, O'nunla bu hayatı paylaşan ve Peygamber kızı ile evli olmanın sorumluluklarını yaşayan, Peygamber'in bir diğer sevgilisidir. Sevgili kızına Allah tarafından razı görülen bu damad, Peygamber'in amcasının oğlu, İslâm'a ilk girenlerden biri, ve Peygamber'in ifadesiyle dünya ve ahiret kardeşidir.

Bu benzerlikleri ve Allah bağı ile bağlanışları, onları birbirlerine iyice yaklaştırmaktadır. Cömertlik, iyilik ve güzellikte de yarışmakta ve sıkıntıyı olduğu gibi sevinçleri de beraber yaşamaktadırlar. Dünya nimetlerinden uzak, hem dünyayla içiçe hem de ahirete dönük bu yaşamı sürdürmek, yine özellikle bu iki bireyin insanlığa anlattığı parlak bir başarıdır.

O sıralar, gaza ve seferlerin sıkça yapıldığı bir dönemde, kadınların bir çoğunun kocasız,

korunmasız kaldığı bir ortamda, fuhuş ve ah-lâksızlığın yayılmaması böylesi kadınların ve çocukların bir güvence altında tutulması için; erkekler dul kalan kadınlardan izin verildiği kadar nikahlıyorlar, böylece gelmesi kesinlikle muhtemel ilişkilerin gelişmesine imkân bırakmıyorlardı. Hız. Fatıma, Hız. Ali'nin de diğer erkekler gibi böyle kadınlardan biri ya da ikisiyle evlenmek isteyeceği sanısından yola çıkarak, Ali'nin kendisini dinlememesi üzerine babasına baş vurmuş ve kocasının başka bir kadınla daha evlenmesini istemişti. Ancak Allah Resul'ü Hız. Ali ile konuşmuş, buna izin vermemiştir ki zaten Hız. Ali'yi böylesi bir girişimden alıkoyan nedenden ileri gelmekteydi bu yasaklama. Bir peygamber kızı olan ve çeşitli benzersiz özelliklerle donatılmış Fatıma ile onun üzerine evlenilecek başka sıradan bir kadın arasında bir adalet tesis edilmesi, insani gayretlerin üzerinde olurdu ve bunu başarmak mümkün değildi. Bu düşünce, o zamanın zorunlu kıldığı böyle bir girişimden Hız. Ali'yi alıkoyduğu gibi, bu gerçek, Peygamber'i de, kızını ikna etmeye sevketmişti.

Bir Örnek İslâm Ailesi

Hız. Fatıma, annesi Hatice-tül Kübra'dan kalan bütün mirası tamamiyle İslâm yolunda, Allah için Resulullah'a vermiş ve evlendikten sonra da bir çok sıkıntıyı şikâyet etmeden çekmiştir. Hız. Ali ile evliliği, çeşitli yoksullukların, sıkıntı ve acıların ve buna karşılık da örnek bir dayanışma ve aile saadetinin bileşkesidir.

Onlar aynı zamanda ailedeki bireylerin birbirlerine karşı nasıl davranacaklarını, neleri nasıl paylaşacaklarını da kendi yaşantılarıyla öğretmişlerdir. Bir gün Resulullah'ın (s.a.v.) onları ziyarete gittiği ve el değirmenleriyle ikisinin uğraşarak un öğretmeye çalıştıklarını gördüğü kaydedilir. Peygamber «Hanginiz daha çok yoruldunuz» diye iltifat eder ve Fatıma'nın dinlenmesi için O'nun yerine geçerek Hz. Ali'ye yardım eder. Ali'nin, hanımına ev işlerinde yardımcı olduğunu, güç ve kuvvet gerektirecek bir çok işte hanımının yerini aldığı bilinir. Eve odun getirmek, süpürmek gibi... Bunun yanı sıra Hz. Fatıma un öğretür, hamur yapar, ekmek pişirir.

Hız. Bilal-i Habeşî bir gün sabah namazına geç gelir... Sebebini soran Resul-ü Ekrem'e derki: «Ali'nin evi önünden geçiyordum da Fatıma'nın un öğretmekle meşgul olduğunu gördüm. Çocukları da ağlıyordu. Ey Peygamber kızı, gördüğün işlerden birini bana ver de sana yardım edeyim deyince lütfederek un öğretmeme izin verdiler, onun için geç kaldım» der. Resulullah ise «Sen Fatıma'ya acımışsın, Allah'da sana rahmet etsin» diye buyurur.

Hız. Fatıma evliliğinin en mutlu ve gerektiği gibi devam etmesi için elinden geleni yaparken, Hız. Ali'de, Cahili geleneklerin, boş inançların ve koşullandırmaların etkisinde kalmamanın verdiği bir rahatlıkla hanımına yardımcı oluyor ve Peygamber'in kızına en çok lâyık gördüğü eş sıfatını hak ediyordu. Maddi imkânsızlıklar, aç-

lık ya da çıplaklığın getirdiğı anlaşılmazlığa yol açmadığı gibi, bu ortak acılar evliliklerini daha da perçinleyen faktörler oluyor ve inançları, iyi Müslüman olmaya çalışmaları da kuvvet kazanmalarına yol açıyordu.

Çocukları, zaman içinde onların durumlarını paylaşıyor ve Peygamber torunu olarak onlar da her türlü imtiyazdan yararlanmada en son sırayı alıyorlardı. Bu annelerinin vefatından sonra da, babalarının halife oluşu sırasında da değişmeyen bir kaide olarak geçerliliğini koruyor ve tüm dünya lezzetlerinin tadını Ümmet-i İslâm içinde en son alanlar, yani hiç almayacak gibi olanlar, Peygamber torunları oluyorlardı. Daha sonraları, babalarının hicretin kırkuncı yılında, zehirli kılıç darbesi ile katledilişi ile acıları perçinleşirken, kendi canları da İslâm'dan, Allah'ın buyurdukları ve Peygamber'in öğütlediklerinden taviz vermemek ve İslâm'ın mesajının kıyamete değin canlı kalmasını, temiz olmasını sağlamak için katlediliyordu.

Hiç bir şeyle, maddi olan tek şeyle beslenmeyen bir aile bağı o zaman kuruldu. Onu kurana, Peygamber ocağının terbiyesiyle yetişmiş, kişilikleri Peygamber'in eylem ve sözleriyle doğrularak pişmiş kimselerdi ve evlilikleri de önce Allah sonra da Peygamber'in isteğı ile gerçekleşti. Allah-u Tealâ'nın bu evliliğı emretmesi ve Peygamber'in soyunun böylece sürdürülmesi kuşkusuz nedensiz olmayan ve Müslümanlara çok şey öğreten bir anlam taşımakta ve İs-

- lâm ailesinin bireylerinin birbirleriyle, çevreleriyle ilişkileri, sorumlulukları ve dayandıkları kuralların niteliği böylece belirlenmekte. Tesadüfe yer bırakmayacak dikkatle hazırlanan bu evlilik etrafındaki gelişmeler ise, Müslümanlar için her zaman geçerliliğini koruyan bir aile modelinin oluşmasını sağlayarak, öğretici bir mahiyet göstermekte.

Babasını Yitiren Fatıma .

Babasını yitiren Fatıma'nın derin üzüntüsü, O'nun kendisine: «Ehl-i Beyt'imden bana ilk kavuşacak olan Sensin» demesi üzerine dağılmıştı. Ancak bu müjde bile Peygamber'in vefatının Fatıma'yı derin üzüntülere boğmasına engel olamaz. Ne zaman kavuşmak ve nasıl, bunu bilememek Fatıma'yı derinden yaralamıştır.

Hız. Peygamber'in hastalığı boyunca adetâ kendisine gelemeyen Hız. Fatıma, babasının irtihali üzerine baygınlık geçirmiş ve babasının vefat ettiği yere defnedilmesi sırasında odaya girerek «Allah'ın Resul'ünün üzerine bu toprakları yığmaya gönüllerinizi nasıl razı oldu?» diye haykırmıştır. Söylediği şiir ve hitabeler gerçekten çok dokunaklı ve edebiyat tarihine geçecek denli ahenklidir, değerlidir. Bu devresini en ağır ilhamların baskısı altında bulunduğunu söyleyerek tanımlayan Fatıma'nın babasının vefatının ardından bir daha hiç yüzünün gülmediği kaydedilmektedir.

Babasının ardından bayılır ve ayılınca şu dizeler dökölür dudaklarından;

**Ey benim aziz babam,
Sana Rabbin çağrısı,**

**Ey benim aziz babam
Yerin Firdevs Cenneti**

**Ey benim aziz babam
Cebraail dinleyecek
Artık dertlerimizi. (Riyazü's-Salihin)**

Ve bu içli söyleyişler uzar gider:

«Ey sevgili Peygamber, ey herkesin imdadına yetişen Mustafa... Bil ki yağmurunu kaybetmiş ve bereketten mahrum kalmış toprak gibi biz de seni yitirdik. Seni yitirdiğimizden bugüne değin Cenab-ı Hakk'ın her ayeti, her sûresi adeta ayrı ayrı birer kitap oluşturan Kur'an-ı Kerim'in vahy yoluyla gelişini de kaybetmiş bulunuyoruz.

Ah, keşke senden önce o ölüm bize uğraysaydı da ve senin ölüm haberin bize geldiğinde kumlar ve topraklar aramıza yığılarak engel olsaydı da biz bu elem verici duruma tanık olmasaydık.»

Ayrılık acısı Fatıma'ya daha çok ilham verir ve O'nun içli sözleri dinleyenleri ağlatacak kadar etkileyicidir.

«Semanın ufukları karardı, güneş de dörölüp yas tutmuş gibi nurunu yitirdi. Gece ile gün-

düz birbirinden ayırdedilmez bir durumda koyu karanlıkların girdabında gömüldü.

Hakk'ın nazlı Nebisinden vefatında sonra bu acının verdiği üzüntü yer küreyi bir kum yığınınna çevirdi. Bu yüzden de yeryüzünde sar-sıntılar ve çarpıntılar çoğaldı.

Varsın Dünyanın doğu ve batısında bulunanlar senin vefatını işitince ağlasınlar. Varsın Mudan ve Yemen kabileleri başlarına topraklar saçsın... Neye yarar ki? Ben senin ayrılığının verdiği elemle yüzüme gözyaşlarından resim yaparak geliyorum. Gündüzlerim ise gecelerimden farksız. Gönlümde kocaman yaralar hakim ve canım yanıyor, ruhum sızlıyor.

Ey Allah'ın elçisi... Ey iki Cihan'ın kiblesi, seçkin elçi... Sabır gerçekten güzel. Fakat senin ayrılığına katlanmak güzel değil, ayıp bence.

Üzüntüm, hicranım ayıplanamaz. Eğer ayıplayan varsa, gözlerimden akan yaşların çoğalması o ayıplamaya cevap olacak ve bu ölene dek bir an durmaksızın sürüp gidecek.

(M. Necati Bursalı)

Yine şu beyitler açısının göstergesi:

**Nâr-ı hicrinle yanıp bitmededir bâl ü perim,
Yetiş imdadıma ey vâlid-kudsi güherim.**

**Hak bilir ki bana sensiz yaşamak oldu
muhal,
Beni de lutf ederek ravza-i pür feyzine al.»**

(Ö. Nasuhi Bilmen)

Hiz. Fatıma'nın Peygamber babası tarafından «kadınların Seyyidesi» olarak nitelendirilmesi, O'nun geçirdiği kısa ama yoğun ve örnek hayat göz önünde bulundurulunca ve bu büyük ahlâk, kavrayış, davranış üstünlüğü hatıra gelince, kuşkusuz boşuna değil. Bu söyleyiş, duyuş ve anlatış ve yine bunlara uygun sürdürülen örnek bir yaşayış, O'nun kim olduğunu ve bunu nasıl hak ettiğini kanıtlamakta ve bu yüzden Hiz. Fatıma hem kadınlar hem de erkekler için var olan o sevgili yerine geçen asırların tahrip eden baskısına karşılık sahip çıkabilmektedir.

Hiz. Fatıma'nın Evlatları

Hiz. Fatıma ömrü boyunca Hiz. Ali ile evli kalmış ve bu evlilikten ikisi kız üçü de erkek olmak üzere beş çocuğı olmuştur.

Bu evlatları sırasıyla Hazreti Hasan, Hüseyin, Muhsin, Ümmü Gülsüm ve Zeyneb'tir. Sevili Peygamberimizin «müşrik ve kâfirler tarafından 'ebter' diye karalanmak ve alaya alınmak istenmesine karşın, mübarek soyu, bu evlatlarından yalnız Hasan ve Hüseyin'in aracılığıyla devam etmiştir.

Evlâtlarına gelince... Onların hepsi de kuşkusuz anaları Hiz. Fatıma'ya, babaları Hiz. Ali'ye ve en önemlisi de sevgili dedeleri Peygamber (s.a.v.)'a uygun bir kişilik kazanarak ömürlerini o doğrultuda sürdüreceklerdi, öyle de oldu.

Hiz. Hasan ve Hüseyin, Müslümanların üze-

rine Peygamber'in irtihalinden sonra kara bulut gibi çökmeye başlayan saltanat, makam, şöhrat ve hırs sevdasının karşısında durmak ve Peygamber'in mirasını korumak istedikleri için, kim oldukları, neyi ve nasıl temsil edildikleri hiç düşünülmezsizin en ağır şartlar, yaşam koşulları içine itildiler ve bu da yetmiyormuş gibi kutlu kanları, saltanat sevdalılarının emellerini gerçekleştirmeleri için akıtıldı, şehid oldular. Onlar, geçici bir dünyanın vaad ettiği nice sevdayı, kalıcı ve hep geçerli olması gereken bir ülkü için geri çevirdiler ki; o, İslâm'ın mesajının her türlü kirden, kişisel hesap ve çıkarlardan arındırılmış olarak korunması ve kıyamete dek iletilmesidir.

Yine Hz. Zeyneb, kardeşlerinin başına gelen ve kendilerini de tehdit eden tehlikelere -ki, bunlar, iç tehlikeler olmaları itibarıyla hayli korkutucu ve üzücü günler getirmişlerdi- kahrmanca göğüs gererek, Müslüman kadınının cesaret ve yiğitliğinin tarih sayfalarına geçen bir simgesi oldu. O, zulmün, fesadın, iktidar kavgalarının ve bunun için birbirine giren insan yığınlarının, saltanat makamlarının karşısına dikilerek kardeşlerinin, Peygamber soyunun başına gelenlerin hesabını sormuş ve bu olayların yorumunu geniş bir perspektiften yaparak; İslâm kadınının neler yapabileceğini ve haksızlıklar karşısında nasıl durabileceğini göstermişti.

Bu çocuklar, yani Peygamber neslinin devam ettiricileri, her fırsatta Resul-ü Ekrem'in övgü ve sevgisine mazhar olmuşlardı. Hasan ve Hüseyin'i Allah'ın Resul'ü cennetlik gençlerin iki efendisi olarak adlandırıyordu. Sahabilerine: «Hüseyin bendendir. Ben de Hüseyin'denim» derken, «Allah'ı seven, Hüseyin'i sever. Hüseyin, torunlardan bir torundur.» diye ardından ekliyordu. Üçüncü torun Muhsin fazla yaşamadı ve O'nun vefatı, Peygamber'i derin üzüntüler içine koyup, gözyaşlarına boğdu.

Fatıma'nın kızı Zeynep de Peygamberin sevgisi ve anasının kulağına okuduğu tevhid ninnileri ile büyürken, bir gün olup ta Keibelâ Çölün'de «Ya Resulullah, ah... Sana gökyüzünün melekleri salât ve selâm etsin. İşte Hüseyin kanlara garkolmuş, mübarek vücudu delik deşik, kızların esir, zürriyetin maktül..» diyeceğini bilebilir miydi? Ya Peygamber? Kuşkusuz O biliyor ve sevgili torunlarını severken, Onlara, gelecek günleri yaşamış gibi olmanın verdiği bir elemle daha hassas ve şefkatli davranıyordu.

Zalimlerin susturucusu, dedesinin torunu ve bütün İslâm kadınlarının onuru Hz. Zeyneb de acılı ömrünün sonunda Kahire'de toprağa verilir.

Ya Ümmü Gülsüm? O, Hz. Ali ve Fatıma'nın ikinci kızları ve Allah Resulünün öpüp kokladığı bir yavru... Küçük yaşta diğer kardeşleri gibi anasını ve dedesini yitiren bu küçük kız, babasının denetiminde büyüdü. Hz. Ömer ile

evlenen Ümmü Gülsüm, Ömer'in şهادeti üzerine büyük acılar içine ikinci bir kez düştü ve Cafer oğlu Avn ile ikinci evliliğini, babasının isteğini uygun bularak gerçekleştirdi. Ancak bu kez de çok geçmeden eşini yitiren Ümmü Gülsüm'ün üçüncü eşi de kısa süre sonra vefat edince artık bütün evlenme tekliflerini geri çevirmeye başladı. Ne ki Abdullah b. Cafer'in ısrarı üzerine dördüncü evliliğini yaptı ve bu evliliği sırasında dünyaya gözlerini kapadı. O'nun ömrü de, insanoğlunun ve özellikle kadınların yaşadıkları acıların başka bir pasajı ve en yoğun en koyu üzüntülerin yaşandığı bir diğer örnektir.

Bunlar, bu çocuklar, peygamber neslinin devam ettiricileri olarak kıyamete dek Müslümanların gözbebeği olarak anılacak ve Peygamber'in (s.a.v.): «Her sebep ve neseb, kıyamet gününde kesilir. Benim sebep ve nesebim bunlardan hariçtir ki, kesilmez.» deyişi mü'minler tarafından asla unutulmayarak hep hatırlanacak ve anıları, acıları yaşanarak gereken derslerin ve uyarıların alınması sağlanacaktır, sağlanmalıdır.

Ehl-i Beyt

Allah'ın Resul'ü: «Ben, Ali, Fatıma, Hasan ve Hüseyin kıyamet gününde arşın altında bir kubbeyiz.» diye buyurmakta. Ve yine Allah'ın Resul'ü, Şura Suresi'nin 23. ayeti keıimesi'ni sahabilere şu şekilde yorumlamıştır. Ayet, (Ha-

bibim) de ki: «Ben bu (tebliğime) karşı arkabalıkta sevgiden başka hiç bir mükafat istemiyorum.» şeklindedir. Sahabilerin buradaki yakınlık kelimesiyle üzerimize sevgisi vacip olanların kimler olduğunu sormaları üzerine, Allah Resul'ü bunları «Ali, Fatıma ve çacuklarıdır.» şeklinde belirlemiştir.

Müminlerin üzerine sevgileri ve saygıları vacib olanlar, Ehl-i Beyttir. Ve Ehl-i Beyt, tartışılması mümkün olamayan bir açıklıkla, İslâm dini ve Müslümanlar için önemli bir yere, saygının bir konuma sahip olmaya devam edeceklerdir. Allah ve Rasul'ünün istekleri budur.

Peygamber (s.a.v.) ünlü Veda Haccı'nda, Veda Hutbesi'ni irad ettikten sonra dokuz gün Mekke'de kalmış ve daha sonra Medine'ye gitmek için yola çıkarak, yolda Humm denilen bir su başında durup sahabilerine şöyle seslenmişti:

— «Haberiniz olsun ki ey insanlar... Ben ancak bir beşerim. Rabbimin elçisinin gelmesi ve benim de O'na icabet etmekliğim yaklaşıyor. Ben size iki ağır emanet bırakıyorum. Bunların birincisi Allah'ın kitabıdır. Onda mutlaka hidayet ve nur vardır. Binaenaleyh sizler Allah'ın kitabını tutunuz ve ona sınıksız yapışınız.» Resul-ü Ekrem bunun hemen ardından diğer ağır emaneti açıklar: «Diğeri de Ehl-i Beytimdir. Ben Ehl-i Beyt'im hakkında sizlere Allah'ı hatırlatıyorum. Ehl-i Beyt'im hakkında sizlere Allah'ı hatırlatıyorum. Ehl-i Beyt'im hakkında sizlere Allah'ı hatırlatıyorum.» (Müslim)

Peygamber'in bu uyarısına ve geleceği gören hatırlatmasına karşılık, irtihalinden daha uzun zaman geçmeden bile meydana çıkarılacak ihtilaflar sonunda, Ehl-i Beyt zülme uğrayacak ve Peygamber torunlarının kanlarının akıtılmasından çok önce hortlayan kavim ve saltanat taassubu, Ehl-i Beyt gibi ağır bir emanete hıyanet etmeye başlayacaktı. Bu ihanet ise İslâm ümmetinin birliği ve geleceği açısından telafisi zor gediklerin açılması anlamına gelecek ve tarihe kara bir leke olarak geçecekti.

Al-i Aba

Bu sevgili tablonun başka bir ismi Al-i Abâ'dır. Hz. Fatıma tarafından pişirilen küçük bir et parçasının etrafında, Peygamber'in varlığıyla bereketlenen bu sofranın oluşturduğu manzara öylesine güzeldir ki, Peygamber ellerini açıp dua eder. «Ey Rabbim, bunlar benim ehl-i beyt'imdir. Hayırlılarım, yakınlarım ve has kimselerdir. Bunlardan senin rızana aykırı olan kötülük, günah şek ve şüpheleri, bütün kötülük ve şeytanın kışkırtmalarını giderip onları koru. Kötü ahlâklardan ve diğer gizli açık ayıplardan tam olarak temizle.» der.

Fatıma'yı, daha sonra gelen Hz. Ali ve ardından sırasıyla Hasan ile Hüseyin'i siyah kıldan, nakışlı abasının altına alan Res'ül, bir rivayete göre şöyle söyler: «Ey Ehl-i Beyt, Allah sizden ancak kiri gidermek ve sizi tertemiz yap-

mak ister.» Ve onlara katılmak, abanın altına girmek isteyen Ümmü Seleme'ye: «Sen yerinde-
sin ve bana hayırlısın» şeklinde cevap vererek kabul etmeyen Peygamber böylece Ehl-i Beyt'i abasının altına toplayarak tarihe mesajını vermiş olur.

Peygamber der ki: «Her kız çocuğunun, oğulları o kıza, yani analarına nisbet olurlar. Ancak Fatıma'nın çocukları bu hükmün dışındadır. Zira onların velileri benim. Onlar sahıh neseble benim sayılırlar. Kısacası onların babaları benim» ve yine «Her ana çocuğunun iki akrabası vardır. Bundan Fatıma'nın iki çocuğu hariçtir ki, onların yakını ve akrabası benim.» (l-ElFet-hu'l-Kebir, es Suyut-i Taberani).

Ehl-i Beyt'ten En Sevilen

Peygamber (s.a.v.) ile kızı arasındaki benzersiz sevgi, Resulullah'ın her fırsatta vurguladığı bir gerçek... Kızını koklayan Resul: «Ben, cennet kokusu kokladım.» der. Kızını ellerini, yüzünü öper, kızı geldiği zaman ayağa kalkarak ona yerini verir ve yaşadığı zorlu hayata katlanması için kızına devamlı moral, öğüt verir. Peygamber'in kızına karşı gösterdiği incelik, başka hiç bir babanın gösteremeyeceği özellikteydi. Fatıma da doğrusu bu sevgiyi hak edecek kadar babasına düşküncü; onun etrafında bir ilgi çemberi oluşturarak her zaman yardımına koşardı.

Bir defasında Hz. Peygamber amcası Abbas

ve Hz. Ali ile otururken, onların «Ehl-i Beyt'inizden en çok kimi seversiniz?» şeklinde sordukları soruyu: «Ehl-i Beyt'im içinde bana en sevgili olan, ciğer parem Fatıma-i Zehra'dır» diyerek cevaplandırır.

Hız. Aışe, Hız. Fatıma'ya Karşı Peygamber'in gösterdiği yakın ilgiye işaret ederek, O'nun Peygamberimize ne kadar çok benzediğini anlatır. Bu benzeyiş fiziki olduğu gibi, huy ve davranışlarda da açıkça görölmektedir. Peygamber sayunun mirasçısı olan Fatıma'da Peygamber en küçük kusurları bile düzelterek, O'nu cennet kadınlarının efendisi olmaya hazırlamaktadır.

Tirmizi'nin bildirdiğine göre yine Hız. Aışe şöyle söylemektedir: «Allah Resulü'ne mübarek kızları herkesten sevgili idi. Efendisi Ali de erkeklerin en üstünü ve değerlisiydi.»

Peygamber (s.a.v) Hız. Fatıma'nın cennet kadınlarının, inanan kadınların, Muhammed Ümmetinden olan kadınların yani bütün kadınların en üstünü ve ulusu olduğunu bildirmiştir. Bu konudaki hadisler Buhari, Müslim, Tirmizi'nin sahihlerinde, çeşitli Hadis ve Tefsir kitaplarında yer almaktadır.

Ehl-i Beyt'ten en sevilen olarak bilinen Hız. Fatıma'dır amma, Hız. Ali ise Peygamber'in bildirdiğine göre, Musa, Hârun'a ne kadar yakınsa, Peygamber (s.a.v.)e yakındır. Peygamber (s.a.v.) der ki: «Sen ey Ali, hem dünyada seyyidsin, hem de ahirette. Seni seven beni sevmiştir

ve senin dostun da Allah'ın dostudur. Senin düşmanın benim de düşmanımdır. Benim düşmanım ise Allah'ın düşmanıdır. Sana buğz edene azab olsun.» ve devam eder: «Cennet dört kişiye müştaktır. Bunlar: Ali, Ammar, Selmân ve Mikdâd'dır.»

Varlık İçinde Yokluk

Hız. Fatıma gerek babasının gerekse de kendi iradesinin yönlendirmesiyle, oldukça gösterişsiz bir yaşam sürdü. Öyle ki, bir çok kadının o zamanlarda bile sahip olduğu çeşitli imtiyazlardan mahrum yaşadı ve bundan zaman zaman şikâyetçi olacak kadar çok sıkıntı çekti. Hız. Ali bu konuda şöyle demektedir: «Fatıma, değirmen çeke çeke elinde nasırlar oluştu. Kırba ile su çekmekten ise omuzları iz içinde kalmıştı. Ev süpürüp silmekten toz içinde kalırdı. O sıralar Resulullah'a bir yerden hizmetçiler gelmişti. Ben Fatıma'ya, «Babana gitsende ondan bir hizmetçi istesen» deyince Fatıma gitti ve babası meşgul olduğu için geri dönerek ertesi gün tekrar gitti. Resulullah (s.a.v.) O'na «ihtiyacın var mı?» deyince, Fatıma, utanarak suskunlaştı ve bunun üzerine Hız. Ali devreye girerek, Hız. Fatıma'nın nasır bağlayan ellerini, incinen omuzlarını, toza toprağa bürünen yüzünü anlattı. Bu sözleri duyunca Resulullah'ın cevabı: «Ya Fatıma, Allah'ta kork, Rabbinin farzını ifa et. Eşinin hizmetine bak, yatağına geldiğinde otuz üç defa tesbih oku, otuz üç defa hamdet ve otuz

dört defa da tekbir getir. Bunların toplamı yüzdür. Bunları okuman, senin için bir hizmetçiden daha hayırlı olacaktır» Şeklinde oldu. Fatıma babasının sözlerini sessizce dinleyerek, Allah ve O'nun Resul'undan razı olduğunu belirtti. Ve bu olayın ardından ne Resul-ü Ekrem hizmetçi verdi, ne de Hz. Fatıma bir daha durumundan şikâyet etti. Nazik bedenini zorlayarak ömrünün son anlarına kadar, babasının öğütlerine uymaya çalışarak, bir Peygamber kızına ve örnek bir İslâm Hanımına uygun bir yaşantı sürdürdü.

Babası ile Fatıma arasında buna benzer vakalardan birisi de ilginçtir. Bu şöyle olur. Kızının daveti üzerine (İbn-i Mace'den) O'nun evine yemeğe giden Resul-ü Ekrem, evin bir köşesine konulmuş acaib nakışlı bir örtüyü görünce hemen geri dönmüş ve ardından koşan Hz. Ali'ye şöyle demiştir: «Benim için veya bir peygamber için zevki çeken nesnelerle donatılmış bir eve girmek uygun değildir. «Bunun üzerine Hz. Fatıma evindeki bu perdeyi kaldırmıştır.

Yine bu yönlendirme ve konumunun getirdiği özellikle Fatıma hem ev döşemesinde olsun hem giyim kuşamda olsun oldukça sade ve bunları asgari düzeyde tutan bir yaşam sürdürdü. Sık sık aç kaldığı, çocukları aç olduğu halde, evlerinde bulunan bir kaç parça yiyeceği misafirlerle ve yoksullara ikrâm etmekten kaçınmadığı, gündüz giyindiği giysiyi ancak gece yıkayarak, ertesi sabaha giyecek kadar az elbisesi bulun-

duğu çeşitli rivayetlerde anlatılır. Bir Hadis-i Şerifte ki Enes'den rivayet edilmektedir; Hz. Fatıma'nın üzerindeki giysinin nasıl olduğu anlatılır. Peygamber, hibe ettiği bir köle ile Hz. Fatıma'ya gelir ve Fatıma, üzerinde kısa, başını örtse ayaklarının görüneceği, ayağını örtse bu kez de başının meydana çıkacağı bir giysiyle babasının karşısına çıkar. Ancak babasının yanındaki köleyi görünce bu duruma sıkılırsa da babası hemen: «Bu zatın yanına girmesinde sana birg ünah yoktur. Çünkü o senin (yaşça) baban ve kölendir,» diye buyurarak kızını teselli eder.

Bu Hadis-i Şerif Hz. Fatıma'nın ne denli mahrumiyet, bir bakıma varlık içerisinde yokluk çektiğini kanıtlamaktadır. (Öte yandan kadının zaruret dışında erkek kölesinin yanında başını açamayacağı biliniyorsa da, anlık yanlışlıkların affedilebileceği ortaya çıkmaktadır.)

Yukarıda değindiğimiz gibi insanların oldukça büyük bir kısmı varlık içerisinde oldukları zaman çeşitli mahrumiyetlere katlanamazlar. Bunlar, ellerinin altında bulunan nimetlerden alabildiğine, güçleri ve ömürleri yettikçe faydalanmayı ve Dünya nimetlerinin tadını doyabildiklerince çıkarmayı düşünür; bunu bir yaşam görüşüne de dönüştürebilirler. Zevkçilik, faydacılık, Dünyaperestlikle de sonlanacak böylesi bir tutum yanı sıra gerçek erdemin varlık içerisindeyken bile ölçülü, tutarlı, istikrarlı ve ısraktan kaçınan bir dikkat gösterilerek elde edileceği söylenebilir.

Maddi olarak her ne isterse elde edebilen varlıkların yanı sıra bir de bir kısım yoksullar vardır ki, çeşitli yoksunluklar içerisinde olmalarına karşılık, varlıklı olmanın ve alabildiğine dünyadan faydalanmanın düşünüyü kurmaktadır. Bunlardan birisi varlığını saçıp savurmakta, ötekisi de bunun hayali ile yaşamakta... Yoksullun çektiği sıkıntıların, bu sıkıntılar bir bakıma kendiliğinden geldiğinden ve yaşadığı hayata mecbur olduğundan, ibret alınacak pek bir yanı yok.

Öte yandan Hz. Fatıma'yı, O'nun zamanındaki ortamı düşünecek ve bir Peygamber kızının babasının alabildiğine nüfuzlu, yetkin olduğu koşullarda çektiği sıkıntıları göz önünde bulunduracak olursak; bu varlık içinde yokluğu seçmenin bir erdem, böyle bir hayata seçilmenin ise tartışılmaz bir nitelik ayrıcalığından kaynaklandığını rahatlıkla söyleyebiliriz. Dünya, tıpkı babası içinde olduğu gibi O'nun önünde uzanmakta ve O bu önüne serilen, kendisini aldatmaya çalışan Dünyaya gözünün ucuyla bakarak, söz konusu alternatifleri elinin ucuyla iterek, sonsuzluğu, sınırsızlığı ve Hz. Fatıma olmayı seçmektedir. Böyle bir seçim ise Müslümanlar için kıyamete kadar örnek alacakları bir Peygamber kızının, Peygamber soyunun devam ettiricisinin aziz varlığını kazandırmıştır. Ne Hz. Fatıma olmak kolaydır, ne O'nun gibi varlık içinde yokluğu yoksulluğu yaşamak, ne de

O'ndan gereken ibreti alarak O'nun gibi olma-
ya çalışmak...

Kişiliği

Hz. Fatıma'nın kişiliği başından beri değin-
diğimiz üzere, sadelik, üstün bir erdem, takva,
manevi yücelik ve yiğitlikle yoğruludur. O'na
başlı başına şöyle ya da böyleydi diyerek yak-
laşmak zor bir tanımlama, yanlış bir tanımla-
ma olacaktır. Ama O'nun kişiliğinin, Peygamber
Ocağında yetişmiş olmasının verdiği bir ayrıca-
lıkla olgunlaştığı ve eksikliklerinin yine bu ocak-
tan verilen uyarılarla düzeltilerek tamamlandı-
ğı söylenebilir ve buradan bir yargıya varılabi-
lir: O, olmaya en yakın olması gereken kadına
en çok yaklaşmış ve örnek alınmayı en fazla hak
etmiş istisna kadınlardandır. Kısacık ömrü ve
zayıf bedeni, O'nun böyle bir sıfatı kazanmasına
engel teşkil etmemiş ve zamanı, elinde var olan,
önünde uzanan zamanı lâyıkınca değerlendiri-
miş, boşa tüketmemiş olması, sayılı ömrüne çok
şey sığdırmasına yardım etmiştir.

Gösteriş ve merasim, karışık ilişkiler O'nun
yaşantısında yer almamıştır. Evi, Peygamber'in
uğrak yeri ve Hasan ile Hüseyin'in, Zeyneb,
Ümmü Gülsüm ve Muhsin'in yetiştiği sıcak yu-
vası arılığın bir sembolü gibiydi. Çeşitli aşırılık-
lar, gereksiz süslemeler, boşa vakit geçirecek eş-
ya yığınları evinin yüceliği göklere eren manevi
atmosferine yakışmayacaktı ve böyle olduğun-

dan da, gerek Resul'ün uyarıları gerekse Fatıma'nın izanı, böylesi bezemelere yer vermeyecekti.

Öyleydi. O, bir kadının kişiliğinin gelişmesini ne giyim kuşama, ne rengarenk ya da alabildiğine eşya tıktırılmış bir eve ne de çeşit çeşit hazırlanan nefis yemeklerle ölçülemeyeceğini iyi bilmekteydi. Yine bir kadının mükemmelliği ve olgunluğu, insanların genel yargılarına değil, insanlardan beklenen ilahî yargılara göre belirlenirdi. Giyim kuşamın zamanın modasına, geçerli kumaşların çokça kullanılmasına göre düzenlenerek; dolaplar dolusu elbiselere sahip olmanın, bir kadına ve o kadının kocasına aileye neler getireceğini, onlardan neler götüreceğini zaman geçtikçe, evlendikten sonra özellikle çok iyi anladı. Şurası muhakkak ki her çağ ve toplum içinde moda vardı ve moda en çok kadınları etkileme, güdümüne alma, yönlendirme durumunu korudu. O dönemde, özellikle tesettür Ayet-i Kerimleri inmeden önce kadınlar alabildiğine açık saçık, parlak, simli ve renkli elbiseler, şeffaf giysilerle dolaşıyorlar ve böylece fitneye yol açıyorlardı. Ayet-i Kerimelerin inmesi ve böylesine açık saçık, fitneye yol açacak bir şekilde dolaşmanın yasaklanmasıyla birlikte kadınlar, üstlerini örtecek giysileri bulamadılar. Böylesi büyük, bütün vücutlarını kaplayacak giysileri olmadığından yatak çarşafı ve perdelerle, ilk olarak Ayet-i Kerime'lere uymaya ve tesettürü sağlamaya başladılar.

Ancak sadelik ve dikkatli giyim, kolay kolay topluma yerleştirilemedi. Bu Peygamber hanımlarının, yani bizim annelerimizin ve Peygamber kızlarının çabaları ve bunu kadınlara anlatmaları, bütün kadınlara emrin gereklerini yaşıyarak göstermeleri, bu yerleşmeyi zamanla sağlayacak ve azami gayretlerle toplum, cahiliye toplumunun fitneci özelliklerinden kurtulacaktı. Bu çalışmalara, gayretlere Hz. Fatıma da katılarak kendi nefsinde yaşadığı tesettür olgusunun bütün boyutlarını kadınlara yaşamıyla anlatacaktı, anlattı da... O, hiç bir kadının gösteremediğı bir dikkatle tesettüre uyarken, tesettürün sadece giyim ile değil, o giyimi destekleyen hal ve davranışlarla, bakış ve konuşmalarla, sadelik ve tevazu ile birlikte sağlanabileceğini de gösterdi.

Doğrusu Hz. Fatıma'nın yaşayışını örnek almak demek, sömürücülerin ve tüketim tahrikçisi mihrakların koşullandırmaya, özendirmeye çalıştığı hayat biçimini tamamiyle reddetmek anlamına da gelebilir. Ne demek o? Kadının cinsel özelliğini ön plana çıkaran ve böylece ona toplum içinde özel bir yer sağlamaya çalışan anlayışın karşısına, onların bütün savlarını reddeden kesin bir tavırla çıkacak ve anlattıklarını, verdiklerini, özendirdiklerini istemeyeceksin. Ne mi diyorlar? Örneğin bir kadının kocasının hoşuna gıtmek ve böylece ailesinin bağılılığını korumak için, sokakta görünen şu kadınlardan bir farkı kalmamalıdır diyorlar. Öyleyse ne ya-

pılmalıdır? Onlar ne giyiyorsa, boyuyorsa, takınıyorsa, sürünüyorsa onlardan mutlaka alınmalıdır. Çeşitli operasyonlar geçirerek yeni bir kadın olmayı da göze almalıdır. Kocanın gözü sokakta kalmasın diye, sokaktakilerden aşağı kalmamak için modanın kozmetiğin, tüketim maddelerinin, estetik cerrahinin güzellik enstitülerinin temsilcilerinin kapıları sık sık aşındırılmalıdır.

Hız. Fatıma ne diyor? O, demiyor, yapıyor... Cahili geleneklerin getirdiği, vaadettiği kadını köleleştirdiği ve çeşitli rekabet duygularının pençesine atarak düşünce bakımından yavanlaştırdığı dönemlerden birinde, Vahyin ışığını da eline alarak, varması gereken hedefe tüm tahriklere, vaadlere ve cazibelere rağmen ilerliyor ve varıyor da... Yaşayışı böylece Dünyadaki bütün fazilet sahibi kadınlar için örnek teşkil eden bir biçime dönüşüyor ve bu geçen zamanla birlikte sürekli aşama kaydediyor. Tasavvur edilemeyecek üstünlükteki iffet ve takvayla yoğrulu varlığı; O'nu insanlığın en yüce seviyelerine çıkarıyor ve tutuyor.

Bunların sebepsiz olmadığını söylemiştik. Evet, takvası, fazileti, parlaklığı ve sembolize ettiği öteki değerlerinin bir çoğu babasının gözle görünmez ama ucu bucağı bulunmayan feyz mektebinden kaynaklanmış ve terbiye yaşamının bütününe yönlendirmiş. Hatice gibi bir ananın kızı olması da karakterini, kişiliğini belirleyen olumlu faktörler arasında. Ve o babasından

aldığı yüce düşüncesini, sağlam, hurafi ve cahil geleneklerden ayıklanmış ulu inancını babasından aldığı gibi evlatlarına aktararak; taşıdığı benzersiz özelliklerini onlarda yaşamasına ve geleceğe aktarılmasına çalışmış. O, bir kadının yaşantısıyla âlemdeki bütün analara, eşlere örnek olabileceği gibi, bütün insanlık âleminin sahip olduğu övünçlere bir kadının elde edebileceğini de göstermiştir.

Ve örnek bir hanım oluşu kişiliğinin belli başlı yönlerinden birisidir. Örnek bir evlat oluşu hayatının öteki safhası olan evliliği sırasında örnek bir eş olmasıyla da devam etmiş ve zamanla örnek bir ana oluşu O'na bütünüyle örnek bir insan sıfatını kazandırmıştır. Üstünlük elde etmek isteyen, bir yerlere vararak kendilerini kanıtlamak ve var olduklarını duymak isteyen hanımların, insanlık dersini, eşlik ve anelik dersini, evlat terbiyesini O'nun mektebinden öğrenerek, Peygamber Mektebinin öğrencisi olma sıfatını kazanmaya çalışmaları gerekir.

Tarif sayfaları adından bahsederken anlatırken, bu övünçlü adı Müslümanların kıvançla anışı ve her fırsatta tekrarlayarak O'nun hayatından örnekler verışı, kim olduğunun ve nasıl büyük olduğunun göstergesidir. O'nun simge haline gelişi ise, bir Peygamber kızı oluşundan daha çok, kendisi olması ve en fazla kendisinden istenilenleri yapmayı başarmasının yanı sıra, başkalarını da buna özendirecek inceliği, dikkati ve özeni göstererek tarihe mal oluşundandır.

İnsanları coşkuya kaptıran özlü sözlerinin ve hutbelerinin günümüze kadar gelişi ve insanlar üzerinde aynı tesiri uyandırışı, Hz. Fatıma'nın ne denli üstün bir hatip olduğunu kanıtlamaktadır. Böyle bir kanıtlama ve örnek ise, Müslüman kadınların çokça sanıldığı gibi toplumsal etkinliklerden uzaklaştırıldığı iddiasının ne denli yanlış ve yersiz olduğunu açıklamaktadır. Gerek O'nun bu sahadaki başarısı, gerekse böyle bir başarının meydana çıkmasına imkân ve fırsat veren İslâm'ın bu konudaki yaklaşımı yabana atıacak olaylar değildir.

Anlatışındaki berraklık, kudret, sözlerindeki kavratan incelik ve anlamlarındaki yücelik; Babası Yüce Peygamber'in mirası idi. Hatta an-

latış tarzı ve söz söyleyiş biçiminde Fatıma kadar kimsenin Peygamber'e benzemediği kaydedilmektedir. Babasının mezarı başında O'nun için söylediği şiirin edebiyat tarihine geçişi ve duyarlı, içten bir ifade taşıması bir örnektir.

Fatıma-ı Sıddık, Fedek olayının ardından, Hz. Resul'ün (s.a.v) vefatlarından sonra Mescid-i Nebevi'ye gitmiş ve orada çok dokunaklı, içli, anlamlı bir hutbe irad etmişti. Bu hutbede önce Allah'a hamd ve sena, Resul'üne ve ehlibeytine salatü selâm ve Allah'ın nimet ve lütuflarını bildirerek, O'nun yolundan giden Resul ve etrafının faziletlerini beyan buyurmuş, sonra İslâm'ın esaslarını, imanın, namazın, zekâtın, orucun, ihlasın haccın, adaletin cihadın sabrın, marufu buyurmanın, münkerden nehyetmenin, anaya ve babaya itaatta bulunmanın, onları koruyup gözetmenin, yakınlarla buluşarak onları korunmanın, kısasın, nezre vefa etmenin, ölçeği, teraziyi doğru tartmanın... Farzların ve haramların teşri hikmetlerini açıkladıktan sonra sözlerini şöyle sürdürmüştür;

«Bilin ki ben, Fatıma'yım; babam Muhammed (s.a.v.) dir. Ne söylüyorsam yanlış değil ne yapıyorsam yersiz değil. Eğer Muhammed'i (s.a.v.) üstün tutuyorsanız, O'nu tanıyorsanız bilmeniz gerekir ki O, sizin kadınlarınızın babası değil, benim babamdır Sizin erkeklerinizin değil, benim amcamın oğlunun kardeşidir. Putları o kırdı, küfrün, şirkin sergerdelerini O yüz

üstü yere serdi. Sonunda toplum bozguna uğradı; ardını dönüp kaçtı. Gece, sabahtan sıyrılarak gizlendi, âlem aydınlandı, hak ve hidayet zulmetten kurtuldu, ışıyarak göründü, âlemi ışığa boğdu. Din önderi söze geldi, yol kesenlerin dileri kesildi, sustular; şeytanlar lâl oldular, sözden kaldılar, nifaka uyanlar helâk olup gittiler. Küfrün, azgınlığın düğümleri çözüldü; siz de ibadetten, oruçtan karınları aç, yüzleri ak olanlarla beraber ihlas sözünü söyler oldunuz.

Oysa ki siz azlıktınız, dosttan yoksundunuz; o halde tasın dibinde kalan, hem içilip tüketilecek olan bir yudumcuk suydunuz; ateş dolu bir çukurun kenarındaydınız. Aç kişinin, fırsat gözetmeden, müddet beklemeden kapıp, yutuverceği bir lakmaydınız. Yanan ateşten alınmış bir korcağızdınız. Yabancıların ayakları altına düşmüş bir toplumdunuz. Çöldeki çukura dolmuş, deve sidiği ve hayvan pisliğiyle kokuşmuş bir içimlik suydunuz. Yediğiniz, ağaçların yapraklarıydı; tabaklanmamış keçi derisinin yağlarıydı. Aşağılık bir hale düşmüştünüz. Adamların ayakları altında kalkmaktan korkuyordunuz ki Allah'ın (C.C.) salâtı O'na ve soyuna olsun, Muhammed'in sayesinde güçlüklerin belasına uğradıktan sonra, Arab'ın kurtlarına lokma olduktan, kitap ehline tutsak düştükten sonra kurtuldunuz. Allah, sizi bu sıkıntılardan halâs etti. «Onlar, (kitap ehli)ne vakit bir savaş ateşi yakmaya kalkışsalar Allah o ateşi söndürdü.» (Maide: 64)

Cihan Aktaş

Hz. Fatıma'nın hastalığı sırasında kendisini ziyarete gelen kadınlara yaptığı konuşması hayli dokunaklı ve meşhurdur. Bu konuşmanın bir kısmı şöyledir:

«Dünyanızdan usanarak sabahı ettim; adamlarınızdan ikrah ederek bugüne kavuştum. Sınadım da attım, uzaklaştırmak kendimden onları; denedim ve vazgeçtim onlardan, kötü buldum onları. Ne de çirkin şeydir kılıcın keskin yüzünün gedilmesi; gerçekten sonra olmayacak oyuna gidilmesi; mızrakların kırılması, yanlış düşüncelere sarılması insanın, heva ve hevese kapılması...

Gel de kulak ver dinle: Yaşadıkça, zaman sana ne şaşılacak şeyler gösterecek; şaşmak istersen, onların sözleridir ancak seni şaşırtacak... Ömrüme yemin ederim ki, bu yaptığınız işler gebedir: bekleyin bırakacağı anı: sonra da tutun taze kanla, zehirle, öldüren sitemle dopdolu kaseyi, o köşedeki kanı. «İşte buracıkta, boş şeylere uyanlar; ziyan eder-giderler» (Mü'min. 78) Sonra gelenlerse, işi önce kurup düzenlerin ne yaptıklarını sonunda anlarlar, bilirler.

Bundan böyle rahatça oturun; tam inançla gitmeyi bekleyip durun. Müjde olsun size; kesip biçen kılıç geliyor; zalimlerin yer yanı kaplayan hükümleri yürüyor. Hakkınızı çarpıp almadalar; toplumunuzu darma-dağın etmekte. Size son pişmanlık gelip çatar; nice olur haliniz o zaman ki şimdi görmedikleriniz meydana çıkar! «İste-

mediğiniz, hoşlanmadığınız halde sizi zorlayacak mıyım ki?» (Hûd, 28)

Hamd âlemlerin Rabbi Allah'a, O'nun salâvatı, Peygamberlerin sonuncusu, gönderilenlerin ulusu Muhammed'e.»

Vefatına Kadar Hız. Fatıma

Babasının ardından Fatıma dert, acı yüklü olarak kısa bir süre yaşayacaktır. Ne ki bu kısa süre, babasız bir hayata yabancılaştıran Hız. Fatıma için çok uzun süredir ve tek tesellisi babasının kendisine vaadi olmuştur. Bu vaade göre Hız. Fatıma Hız. Peygameber'in Ehl-i Beyti arasında kendisine en çabuk kavuşacak olandır. Bu kavuşmanın özlemi içinde bir rivayete göre doksanbeş, çeşitli rivayetlere göre de altı ay ömür sürer Fatıma...

Babasının başından güç ayrılan, kendisini zorlukla toparlayan Fatıma sorumluluklarının devam ettiğinin, her şeye rağmen görevlerini yerine getirmesi gerektiğinin bilincindedir. Eşi, çocukları ve bütün Müslümanlara, Müslümanların hanımlarına karşı yapması gereken görevleri onu beklemektedir ve Peygamber kızı tüm acısına karşılık bunları ihmal etmeyecektir. Bunların yanı sıra asıl ihmal etmemesi gereken görevi Allah'a kulluk etmektir ve bütün sorumlulukları bu kulluk ödeviyle birlikte onu beklemektedir. Kısa ya da uzun, az ya da çok ne olursa olsun Fatıma hiç ölmeyecekmiş gibi çalışmak

zorundadır, ibadetleri de yarın ölecekmişcesine devamlı olacaktır.

Fatıma Betül'dür, yani temizdir. O'nun namazlarını devamlı kıldığı bile rivayet edilir. İbadetlerine başından beri düşkün olan ve onlar eksiksiz yerine getiren Peygamber kızının babasının acısını tattıktan sonra normal yaşama dönebilmesi, yine ibadet sorumluluğunun hatırlanmasıyla mümkün olabilecektir. Bu arada Hz. Ali'nin acısı da ondan aşağı kalmamakla beraber, Peygamber'in kardeşi, damadı, en yakınlarından biri olmanın verdiği üzüntüsüne karşılık Ali, eşini teselli edecek ve O'na acılarını dindirebilmesi için yardımcı olacaktır.

Bu acı niçin diye sormak olur mu? O sıralar sayısız gâza oluyor ve binlerce Müslüman İslâm'ın tebliği için yapılan seferlerde şehadete eriyorlardı. Ocakların çoğu tütmüyor, sayısız kadın, dul, çocuklar da yetim kalıyorlardı. Ama bütün bu insanlar, şehidlerden geri kalan topluluklar, Peygamber'in varlığını yakınlarında hissetmenin ve O'nun manevi ve maddi koruyuculuğunun altında olmanın verdiği bir teselliyle yeniden hayata başlıyor ve yeniden İslâm'ın yayılması, mesajını tüm Dünyaya duyurulması için kollarını sıvıyorlardı. Kadını ile erkeği ile bütün mü'minlerin genel manzarası böyle özetlenebilir.

Ancak Resul'ün ölümü başka ölümlere benzememekteydi. Kadınlar asıl şimdi koruyucusuz,

çocuklar babasız, desteksiz, gençler dayanaksız kaldıklarını hissetmekteydiler. En soğukkanlı gözüken sahabiler bile, bu beklenen ama kabul edilmek istenmeyen ölüm karşısında kendilerini yitirecek denli derin acılara gömüldüler. Yakın dostu, sadık arkadaşı Ebu Bekir kendisini toparlayarak panik havası karşısında her hangi kötü bir olay meydana gelmesine engel oldu.

Bu ortamda Peygamber kızı -ki babasına en yakın, candan ve sevgili idi- Peygamber'in defnedildiği hücre'de, o Mübarek kabirin etrafından ayrılmamakta direniyor. Üç gün öylece kalan cenazeyi Allah'a kavuşulan yerdeki toprağa Hz. Ebu Ubeyde ve Ebu Talha defnediyorlar.

Fatıma tüm acısına karşılık başından sonuna kadar olup biteni denetliyor ve cenaze suyunun hazırlanması sırasında babasının elbisesiyle gusledilmesini buyuruyor. Kendisi için de daha sonra aynı dilekte bulunacaktır. Öyle de yapıyorlar.

Hız. Fatıma'nın babasının ardından söylediği şiirlere yer vermiştik. Bu elim olayın ardından bir daha gülmeyen Hız. Fatıma'nın, kendi vefatına kadar sık sık babasının kabri başına geldiği ve ağlayıp inleyerek kavuşma anının hasretini dile getirdiği bildiriliyor. Eşi Hz. Ali ise hem acılı, hem de Hz. Fatıma'nın acısını dindirmek için kendisine hâkim olmak durumunda kalıyor. Birbirlerini teselli ederek yaşamaya çalışıyor ve Peygamber'in irtihalinin ardından İslâm Ümmetini tehdit edebilecek her türlü nifa-

ka, fitne ve fesada karşı dikkatli ve tetikte kalmak zorunda olduklarını hatırlıyorlar.

Çeşitli tatsız olaylar oluyor, evet... İslâm Ümmeti, Peygamber'in yokluğunun verdiği sarsıntıları yaşarken, Peygamber'in nazlı kızı, eşi, ve eylatları bu olayların verdiği acıyı paylaşıyorlar. Peygamber'in yokluğu ahabın birbiri ile ilişkilerini etkiliyor ve bu kaos ortamında Peygamber kızını üzecek hadiseler vuku buluyor. Bunlar çeşitli rivayetlerle bildirilmektedir. Yine bu rivayetlerde Halife Hz. Ebu Bekir ile Hz. Fatıma arasında Peygamber'den miras kalan «Fedek Arazisi» konusunda ihtilaf olduğu eklenmektedir.

Müslim'in rivayetine göre, Hz. Fatıma'nın miras isteğini Hz. Ebu Bekir şu Hadis-i Şerifi ileri sürüp geri çevirmiştir: «Bize mirasçı olunmaz. Bıraktığımız sadakadır. Ancak Muhammed (s.a.v.)'in ailesi bu maldan yer.»

Ebu Bekir'in bu isteğini reddetmesi Hz. Fatıma'yı kalbinden yaralamış ve Peygamber kızı babasına ait haklarının korunması endişesi taşırken böyle bir karşılık alınca, bu acıyı ömrü boyu içinde taşımıştır. Ancak Hz. Fatıma'nın Hz. Ebu Bekir'le kırgınlığı İslâmî olmayan bir darınlık derecesinde olınayarak, gönülde kalmıştır. Hz. Fatıma bütün eylemlerinde olduğu gibi burada da kişisel kırgınlıkların üzerinde tuttuğu sorumluluklarını hatırlamıştır.

Fedek daha sonraları Hz. Ömer tarafından Hz. Ali'ye verilmiş, Hz. Osman ise bu hurmalığı Mervan'a bağışlamıştır. Muaviye Hz. Hasan'ın vefatından sonra bu araziyi üçe böldürerek bir bölümünü Osman'ın oğluna, öbür bölümünü Mervan'a, üçüncü bölümünü de Yezid'e vermiştir. Ömer Bin Abdülaziz ise bu araziyi Hz. Fatıma'nın torunlarına vermiştir. Saffah, İmam Hasan'ın torunu Abdullah'a teslim etmiş ve bu alış verişin en sonunda Mütevekkil, söz konusu araziyi zaptettirmiştir.

Hz. Fatıma'nın Fedek Arazisinin-Medine'nin oldukça iyi bir yerinde, en verimli topraklarına sahip bir araziydi bu- gelirini yoksullara verdiği ve vermeye devam etmek, için kullanma hakkını Hz. Ebu Bekir'den istediği arazinin geniş bir ihtilaf konusu olmaya devam ettiği kaydedilmektedir. (Tirmizi, Müstedrek, Mecma'uz-Zevâid; Kenz' v.s. den naklen) Bu arazi konusunda Hz. Ebu Bekir'in, Hz. Fatıma, Hz. Ali ve Hz. Ümmü Eymenin, Rebah'ın tanıklıklarını kabul etmediği ve tanıklar arasında Hz. Hasan ve Hüseyin'in de bulunduğu çeşitli hadis ve İslâm tarih kitaplarında anlatılmaktadır.

Ancak o zaman söz konusu ihtilaf, Müslümanlar arasında bir kargaşalık olmaması açısından taraflarca derinlere indirilmemiş ve Hz. Ali özellikle her hangi bir menfi olayın meydana gelmemesi için, kendisine yapılan tüm tahrirlere rağmen, ölçülü ve dikkatli davranmayı sonuna kadar sürdürmüştür.

Hz. Fatıma'nın Vefatı

Özlenen ve hep beklenen vefat... Büyük kavuşma günü için Dünyadan, daha içinde yaşarken bile kopuş. Ali'ye, Hasan'a, Hüseyin'e rağmen; etrafını kaplayan ve O'na sevgi ile, saygı ile bağlanan bütün dostlarına, yakınlarına karşılık O, Hz. Fatıma, ölümünü beklemektedir. Tez zamanda öleceğini hem Resul babasının müjdesiyle hem de derinden gelen bir ilhamla bilmekte, hissetmekte, istemektedir. Mum gibi eriyerek,

son ışık kırpıntılarını kendisinden isyenlere vererek, gittikçe süzülüyor ve eriyor... Dünya nimetlerinin hepsini gözünden silerek bütünüyle öteye, asıl hayata, ebedi olana dönmüş, orayı, asıl yurdunu özlüyor. Hz. Fatımanın babasının vefatının ardından Dünya ile kurduğu ilgi en düşük seviyede, en güç yetirebildiği biçimdedir.

Çocukları henüz küçük. Biri yedi, ötekisi ise sekiz yaşında... Onları bırakıp gidecek ve kimbilir bu küçük, masum, sevgi ve ilgiye muhtaç yavrularını nasıl bir gelecekle başbaşa bırakacak? Kimbilir kimler onları, Peygamber torunlarını, vaadlerle kandıracaklar ve onlara ihanet edip sırt çevirecek, ölümlerini hazırlayacak cellatları olacaklar? Hz. Fatıma bütün bunları düşünmüyor mu? Tabii, düşünüyor... Ama biliyor ki babasının müjdelediği gibi, O'na ilk kavuşacak olan kendisidir. Biliyor ki O da babası gibi «Bu dünyadan gelip geçen, bu arada bir

ağacın gölgesinde dinlenen» bir yolcudan başkası değildir.

Bu bilinçle kendisini hazırlamaktadır. Peygamber kızı ölümüne hazırlanmakta ve yeniden doğacağı bir gün olarak kabul ettiği o günü hem doğal hem de sevinçli karşılamaktadır. Ölüme bir felaket, her şeyin sonu gözüyle bakmamaktadır. Onun bu durumu gittikçe tükenen vücudu ile daha belirginleşmekte, hissedilmektedir. Nitekim, bu devresinde ashabın, Hz. Fatıma'ya ilgileri, özenleri büsbütün artmış, çoğalmıştır. Bu devrede, aralarında 'Fedek Arazisi'nden ötürü bir kırgınlık söz konusu olan Hz. Ebu Bekir'in kendisini ziyaret ettiği ve kabul edildiği bildirilmekte. Bir rivayete göre, Ramazan Ayı'nın üçüdüdür ve günlerden salıdır. Vakit akşama yaklaşmaktadır ve Hz. Fatıma'nın halinde fazlasıyla bir değişiklik yoktur. O her zamanki ince, durgun, düşünceli ve sevimli haliyle iftar sofrasını hazırlar, ardından kocasını ve çocuklarını mescide yolcular. Bu arada misafirleri de gelmiştir. Fatıma misafirlerinden izin alarak yıkanmak, paklanmak istediğini söyler. Onlar ise şaşırırlar. Çünkü Fatıma her zaman pak, temiz ve 'betül' lakabıyla pırıl pırıl bilinmektedir. O, yıkanır, giyinir, sanki gelin olacakmış gibi, sanki bir yolculuğa çıkarmış gibi özenle, dikkatle hazırlanır. Gözlerinde gizemli bir ifade, dudaklarında sessiz bir gülüşle oturup, normal konuşmasını sürdürür. Sonra birden misafirlerine «Ben öleceğim» deyiverir. Ve misafirlerinden

Ümmü Selmâ Hazretlerine; «Ben şimdi öleceğim. Kimse yıkamasın beni, yıkandım. Kefinlemesinler de, çünkü temizlerimi giydim. Ancak vasiyetim şu ki beni kabrime babam Allah'ın Resul'ü gibi gece yerleştirsinler.» Bu sözleri söylerken, açtığı temiz örtünün üzerine sağ elini yanağının altına koarak yan yattığı ve kibleye dönük olduğu da belirtiliyor.

Eşi Hz. Ali'ye «Ya Ali... Beni, üzerime kimsenin eli değmeden sen al götür Bâki mezarlığına göm.» dediği de çeşitli kaynaklarda bildiriliyor. Hz. Peygamber'in müjdesi böylece gerçekleşmiş ve Hz. Fatıma babasını yitirdikten kısa bir süre sonra ebedi âleme sessiz sedasız, gürültüsüz patırdısız, beklenmedik bir anda uçuvermiştir. Hicretin 11. yılı, Ramazan ayının üçüdür, günlerden Salı ve vakit akşamdır.

Vefatından Sonra

Vefat haberine ilk yetişen Hz. Ali oldu. Sonra çocukları Hasan ve Hüseyin... Vefatı Hz. Ali en yakın akrabalarından başka kimseye haber vermedi. Ehl-i Beyt'in dışında başka kimsenin haberi olmadı olaydan. Vakıt geceydi ve Hz. Ali hanımının vasiyetine uygun olarak aldı O'nu, Baki mezarlığına götürerek defnetti. Peygamber kızını kabrine eşi Ali'nin, Abbas ve Fadl b. Abbas'ın indirdiği söylenmektedir. Bu vefatın ardından, Hz. Fatıma'nın ebedi âleme göçüşüyle birlikte Hz. Muhammed (s.a.v.)ın yaşayan ev-

lâdı kalmamış ve kutlu soyu torunları Hz. Hüseyin ve Hz. Hasan aracılığı ile devam etmiştir.

Vefatından sonra, Hz. Aişe'nin haberi duyunca koşarak İmam Ali'nin evine gittiği ancak Esmâ binti Ümeys tarafından içeriye alınmadığı söylenir. (Kenzü'l-Ümmâi Muhtasarı) Hz. Ebu Bekir'in kendi zevcesinin bu yasağına müdahale etmesi üzerine «Hz. Fatıma sağığında böyle vasiyet etti, yanlarına kimsenin girmemesini stedi» cevabı verilir ve vasiyet yerine getirilerek o nurlu nâş gözlerden ırak tutulur. Daha sonra hazırlıklar tamamlanınca, tabuta konulur ve götürölür. Peygamber'in büyük müjdesinin gerçekleşmesi, olayı duyanları etkilemiştir ve din düşmanlarına karşı, İslâm Peygamber'ini savunmak, İslâm'ın mesajını yaymak için artık bir gerçek daha dile getirilebilecektir.

Mezarlığın yeri hakkında ihtilaflar vardır. Görüşler üç istikamettedir:

1 — Baki Mezarlığındadır.

2 — Akil'in evinin avlusunun köşesindedir.

3 — Amcası Hz. Abbas için ileride yapılacak türbenin içindedir. Böylece kabri Hz. Resul'ün odasının kuzeyine düşmektedir ki en doğru rivayetin bu olduğu söylenmektedir.

Cenaze namazını eşi Ali'nin kıldırıldığı rivayet edilir. Ancak Amcası Hz. Abbas'ın en büyük amca ve en yakın biri, en yaşlı sahabe olması sıfatıyla cenaze namazını kıldırıldığı da rivayet edilir.

Hız. Fatıma'nın defni sırasında Hız. Ali, Hız. Peygamber'e hitaben -Hız. Peygamber altı ay evvel Rabbine kavuşmuştu- şunları söylemiştir:

«— Selâm olsun sana benden ve civarına inen, sana pek çabuk kavuşan kızından ya Resulullah. Senin seçilmiş kızından ayrıldığımdan dolayı sabrım azaldı, kudretim kalmadı ya Resulallah. Ancak senden ayrılmam, senin vefatını görmem, çok daha büyük bir acıydı; ona sabrettikten sonra buna da sabretmem gerek. Seni kabrine yatırdım; senin ruhun boynumla göğsüm arasında kabzedildi.«Gerçekten de biz Allah'ınız ve gerçekten de O'na kavuşacağız.» (Bakara: 151) Emanetin benden alındı; bana verdiğin, elimden çıktı. Fakat Allah beni de senin bulunduğun yere alıncaya kadar derdim sürüp gidecek gecelerim uykusuz olarak sabahı bulacak. Ümmetinden çektiklerimizi sana kızın haber verecektir, O'na sor; hâli ondan haber al. Hem de bunlar, senden ayrılışımız uzamadan, senin anılışın unutulmadan olup bitti. Selâm olsun ikinize de, selâm verip vedâ' eden kişinin selâmıyla; incinmiş, daralmış kişinin selâmıyla değil, Ayrılır gidersem, usancımdan değil; oturur, derdimi söylersem de Allah'ın sabredenlere vaad ettiği ecir hakkında kötü bir zana düştüğümden değil.» (Nehc-ül Belâga Tercemesi ve Şerhi'nden, s. 162)

O'nun Ardından

Hız. Ali'nin hanımı Hız. Fatıma'nın arkasından düştüğü büyük acı tarif edilecek gibi de-

ğildir. Hem iyi bir dostu, arkadaşı, hem de sevgili bir insanı yitirmekten öte seçilmiş, istisna bir hayat yoldaşıydı ayrı düşen. O'ndan arta kalan çocuklarının boyunları bükük, gönülleri kırık. Hz. Ali'nin kendisi ise çeşitli etkenlerinde tesiriyle bitkin düşmüş; mezarını ilk ziyarete gidişinde hanımına sesleniyor;

«— Dost öyle bir dosttur ki, ona başka bir denk ve kalbimde ondan başkası için zevk ve nasip yoktur. Gerçi kendisi şahsımdan ve gözümünden kayıptır amma içimden ve gönlümden asla ayrılmamıştır.»

Ayrılmayacaktır da... Bu iki dostun tekrar birleşmesi için kısa ayrılık kaçınılmaz olmuştur ve Hz. Ali bütün acısına karşılık bu bilinci taşıdığı için soğukkanlılığını koruyarak, hanımına karşı son vazifelerini de yerine getirebilmiştir. Üstelik o sıralar henüz tam bir istikrar ve sükuna kavuşmamış bulunan Müslümanların üzerindeki Peygamber'in yokluğundan kaynaklanan bunalımları göz önünde tutacak olan Hz. Ali, hanımının sağlığı sırasında alamadığı kararları uygulamaya geçecek ve Müslümanların Vahdeti yolunda bir çok fedakârlıklara katlanacaktı. O'nu bu fedakârlıklara bir yandan Müslümanların bölünmeleri kaygısı, bir yandan da dinden dönenlerin kuvvetlenmeleri düşüncesi itecek ve bu gayret, bir gün, Halife olduktan sonra Mülcemoğlu tarafından şehid edilinceye kadar da sürecekti. Hz. Peygamber'in; «Ben onlarla savaşıyla savaştayım; barışanlarla barışı-

ğım; onlara düşmanlık edenlere de düşmanım.» (Tabar: Zahair) şeklinde tanıttığı Ehl-i Beyt'in sevgili kızı, babasının annesi ve babasının kızı Fatıma'sının ölümü ile, Peygamber'in (s.a.v.) de vefatıyla birlikte başlayan felâketler zinciri birbirini izleyecek ve İslâmî gelişme, yayılma, kâfirlerin, münafıkların, bozguncu ve geriye dönmek isteyen cahiliye savunucuları tarafından durdurulmak istenecekti.

Muhammed'in (s.a.v.) Ehli Beyt'i, süregidecek olan bir eziyete, haksızlığa, zulme maruz kalmaya başlayacak ve Hz. Fatıma'nın vefatıyla birlikte bu daha somut bir şekilde belli olacaktı. İslâm düşmanlarının hiç değişmeyen karşı propagandaları ve yalan makinaları işlemeye başlayacak ve zaman zaman azalsa da devamlı gündemde kalmayı bilecekti. Hz. Ali, hanımının vefatının ardından bütün olabilecekleri ilmi kişiliği ve zekasıyla, idrak ve izanıyla kavrayıp anlayacak kapasitede olduğundan; henüz çok taze İslâmî Devlet'in zarar görmemesi için elinden geleni yaparak, nefsinin susturmasını da bilecekti. Ve Peygamber'in kardeşi, damadı, amcasının oğlu Hz. Ali, sevgili hanımını, çocuklarının annesi ve Peygamberinin de kızı olan Hz. Fatıma'dan ayrılmanın acısını yüreğine gömmek, hemen kendisini toparlayarak görevlerini üstlenmek durumunda kalacaktı.

Ve Fatıma'nın, Zehra'nın, Betül'ün, Sıddıka'nın, Mübareke'nin, Tahire'nin,, Zekiyye'nin,

Radiyye'nin, Mardiyye'nin, Muhaddise'nin, Az-râ'nın Havrâ'nın hayat arkadaşı, bütün bu özellikleri taşıyan seçilmiş kadın kaybederek ne zamana kadar süreceğini bilemediği bir hayatı O'na kavuşana, Resul'üne kavuşana kadar nasıl sürdürebileceğinin tasasını çekecektir. O'nun vasiyetini yerine getirmek isteyecek ve aynı zamanda bu vasiyete uyma kararını verirken bo-calayacaktır. Hasan'ın, Hüseyin'in, Zeyneb'in, Ümmü Gülsüm'ün, Muhsinin annesi olan eşsiz kadın yerine yeni bir zevce, eş düşünmek istemeyecekse de Hz. Fatımanın vasiyetini yerine getirme sorumluluğundan kaçamayarak, bunu düşünmek zorunda kalacaktır. Dokuz yıllık hayat arkadaşının yerini hiç bir zaman tutamayacağını bile bile bir çok defa evlenecek, ancak Hz. Fatıma'yı hep hatırlayarak O'na kavuşma umuduyla yaşamını sürdürecektir.

Hz. Fatıma'nın Vasiyeti

Hz. Fatıma bilindiği gibi vefatına adım adım yaklaştığını biliyor ve bunun için kendisini ölüme hazırlarken, etrafındakileri de bu gerçeğe ve daha sonraki yaşantılarını nasıl kuracakları konusunda düşünmeye alıştırıyordu. Ve Hz. Fatıma çok sevdiği, İlahî bir emirle evlendiği kocasının kendisinin vefatından sonra tekrar evlenmesinin gerektiğini de biliyor, bundan emin olamadığı için de Hz. Ali'ye bunu hatırlatmak hatta vasiyet etmek zorunluluğunu duyuyordu.

Hız. Ali'nin hanımı Hız. Fatıma döneminde başka bir kadınla evlenmediği gibi bunu aklından dahi geçirmediği bilinmektedir. Çünkü bu ilim ve irfan örneği insan, Allah-u Tealâ'nın zaruriyetler karşısında dört kadına kadar evlenme iznini erkeklere vermekle beraber, adaleti sağlama koşulunu da koştüğünü iyi biliyor ve bir Peygamber kızı ile rastgele başka bir hanımın arasında her hangi bir şekilde eşit muamelede bulunulamayacağını kavıyordu. Üstelik Hız. Fatıma'nın değerli, seçkin varlığı yaşantısını bütünüyle dolduruyordu.

Hız. Ali hanımının üstüne başka bir kadınla evlenmeyi aklına bile getirmezken, Hız. Fatıma, o sıralar savaşlarda dul kalan sayısız kadını düşünmüş, bunların durumunun sebep olabileceği ahlâksızlıkları aklına getirmiş ve kocasının da belki aklından geçirdiği halde dile getirmekten çekindiğini hesap edip; babasına başvurarak Hız. Ali'nin Ebu Cehil'in dul kalan kızı Cüveyriye ile evlenmek istediği halde evlenemediğini, çekindiğini söylemişti. Peygamber (s.a.v.) ise gerçeği derhal anlayarak, bunu Hız. Ali'nin değil kızı Fatıma'nın duyarlı kalbinin istediğini farketmişti. Çünkü Hız. Hatice de daha önceleri yaşça kendisinden hayli küçük olan Hız. Peygamber'i, belki kendisi söylemekten çekiniyordur düşüncesi ile evlendirmek istemiş ve Peygamber de daha çok genç olduğu o dönemlerde böyle bir evlilikten kesinlikle kaçınmıştı. Üstelik bunu, erkeklerin sayısız kadınla yaşadığı

ğı ve bunları bıkınca sokağı attıkları bir sırada yaparak, inanılmaz bir örnek göstermişti cahiliye toplumu insanlarına.

Hız. Fatıma'da tıpkı anası gibi Hız. Ali'yi, toplumun ahlâki yapısını, kocasının muhtemel isteklerini göz önünde bulundurarak evlendirmeye kalkıyor, nefsinin muhtemelen istemeyeceğı böyle bir dileğı, Allah'ın emrine uymak açısından içtenlikle dile getiriyordu. Ne ki babası kızının bu isteklerini kabul etmeyecek ve böyle bir ikinci evliliğın ya da üçüncünün, dördüncünün, Hız. Fatıma ile diğır hanımlar arasında istenilen adaletin sağlanamayacağı bakımından, Allah'ın buyruklarına uygun düşmeyeceğini söyleyecekti.

Ancak Hız. Fatıma sağ duyulu ve ileri görüşlü, geniş ufuklu bir hanım olduğı için, kocasının kendisi vefat ettikten sonra tekrar evlenmemesi ihtimalini de göz önünde bulundurarak, vasiyetine bu şartı yerleştiriyordu. Böylece Hız. Ali bu vasiyeti yerine getirmek için tekrar evlenmek durumunda kalıyordu, hem de çeşitli sebeplerle bir çok defalar. Ancak Hız. Fatıma'dan sonra yaptığı ilk evlilik, yine Hız. Fatıma'nın da vasiyeti üzerine. Hız. Fatıma'nın ablası Zeyneb'in kızı Ümame Binti'l-As ile oluyordu. Böylece Hız. Fatıma'nın henüz küçük yavruları şefkatli ellere, güvenilir ellere teslim edilmiş bulunuyordu. Hız. Ümame'den Hız. Ali'nin Muhammed Evsat adında bir çocuğı olmuştur. Peygamberimizin çok sevdiği bu torunu'ndan bir çok mu-

hadisler Hadis-i Şerif nakletmişlerdir. Umame, Hz. Ali'nin şehadetinin ardından yine evlenmiştir.

Hz. Ali Hz. Fatıma'nın ardından şu hanımlarla evlenmiştir:

1 — Ümmü'l-Benin Bintü Hizâm el-Kilâbiyye, Hz. Ali'nin Hz. Fatıma'dan sonra evlendiği hanımlardan biridir ve bundan olan evlatlarının dördü de Hz. Hüseyin ile Kerbelâ'da şehid düşmüşlerdir.

2 — Leylâ Bintü Mes'ûd: Bu hanımdan olan iki oğlu da Kerbelâ'da şehid düşmüştür.

3 — Esme Bintü Umeys: Hz. Bekir'in hanımı olu, O'nun vefatından sonra Hz. Ali ile evlenmiş ve iki oğul doğurmuştur.

4 — Ümmü Habibe Bintü Rebia: Bir oğul ve bir kız çocuk dünyaya getirmiştir.

5 — Havle Bintü Cafer: Bir oğul da bu hanımdan dünyaya gelmiştir.

6 — Ümmü Said Bintü Urve: İki kız olmuştur.

7 — Muhayyat Bintü'mri il Kays: Bir kız doğurmuştur.

Hz. Ali bütün bu hanımlarla çeşitli gerekliliklerle ve farklı zamanlarda evlenmiş olmasına karşılık her zaman Hz. Fatıma'ya karşı duyduğu özel yakınlığı ve ilgiyi yüreğinde muhafaza ederek, O'nu yitirmenin acısını ve ezikliğini duymuştur. Bütün bu evlilikleriyle Hz. Ali, İslâm'ın ilk dönemlerindeki savaşların yol açtığı sosyal problemleri gidermek bakımından üzerine düşe-

ni yapmak için, yalnız ve korunmaya muhtaç hanımları kurtarmak ve onlara sıcak bir yuva ile huzur sağlamak için yapmıştır. Bu, zaten Hz. Fatıma'nın hayatta iken istediğı, nefsinin karşı koymasına rağmen İslâm'ın zaferi açısından uy-mak durumunda kaldığı bir eylemdir.

SONUÇ

Buraya kadar anlattıklarımız kuru kuruya bir biyografi taslağı değil, tamamiyle ideale yaklaşması hazırlanmış, bunun için seçilmiş bir İslâm hanımının örnek yaşantısının gözler önüne serilmesini amaçlayan ve modeli somutlaştırmaya çaba gösteren çizgilerdir. Bunlar boşuna değil, gerektiği için anlatılmış, okunmuş, yazılmış ve çizilmiştir. Çünkü zaten Hz. Fatıma da yeni bir topluma yeni bir kadın modeli olarak sunulurken, gerektiği için üzerinde durulmuş ve Fatıma, kendisinden bekleneni fazlasıyla verdiği için, de asırlardır devam etmiş ve kuşkusuz O, aynı zamanda kendi kişiliği ile, bekleneni fazlasıyla verdiği için de, asırlardır devam etmiş ve kuşkusuz edecek de olan, kıyamete ka-

dar varlığını koruyacak örnekliliğini hak etmiştir.

Kadının aşağılandığı, hor görüldüğü, yerden yere vurulup tekmelendiği bir dönemde de, tüm cahili düşüncelere karşı bayrak açarak savışan, tabuları, köhnemiş gelenekleri Allah'ın izniyle yıkan bir peygamberin kızıdır Fatıma... O aynı zamanda kendi kişiliği ile, bekleneni vermenin yüzde yüz güveni ile salt Peygamber kızı olmadığını da, bir insan, bir kadın olarak da varlık gösterebileceğini, kısa, amma yoğun, dolu yaşantısında kanıtlamaktan geri kalmamıştır. Kadınların siyasi, askeri ve kültürel yönlerden etkileşmelerini sağlayarak toplum içinde edilgen bir durumda kalmalarını önleyen İslâm, Hz. Fatıma ile, isteklerinin somut bir tezahürü olarak iftihar etmiş ve Peygamber'de (s.a.v) kızı ile her zaman gurur duyarak, O'na karşı gösterdiği özel yakınlığı açıklamaktan kaçınmamıştır. Bu yakınlık doğaldır. Çünkü Hz. Fatıma, bir Peygamber kızı olmasına karşılık, en yoksul, halktan bir kişi gibi sürdürdüğü yaşantısında her ne yapmışsa buna, kişiliğinden, aklından, gayret ve irfanından, takva ve imanından bir şeyler katmıştır. Beklenileni fazlasıyla vermiş ve kadını yeniden tarih sahnesine çıkaran İslâm için, her zaman gösterilecek ve hedef alınacak bir kadın olmuştur. Çocuk Fatıma, genç kız, Fatıma, gelin Fatıma ve zevce Fatıma, aynı zamanda iyi bir anne de olmuş, bununla da kalmamış.

Fatıma en iyi bir kul olmanın, en iyi bir İslâm kadını olmanın mücadelesi içine girerek sonuna kadar, kısa ömrünün bitimine kadar acı, yokluk, sıkıntı, dert ve çile ile yoğrulmuştur.

Ama kimse Hz. Fatıma için her hangi kötü bir söz söyleyememiş, herkes, dostu düşmanı bütün insanlar O'nun üstün özelliklerini, seçilmiş karakterindeki farklılıkları vurgulamış ve Fatıma «Kevser»e sahip olmasının, Ehl-i Beyt'den olmasının nedenini niçinini çok güzel anlatmıştır. O, bu yönüyle aynı zamanda çok da ilerici ve devrimci bir nitelik göstermekte; kız çocuğunun toplumsal kabul biçimini tamamen değiştiren doğumu, büyüüşü ve en sonunda evlat sahibi oluşu ise, cahiliyenin suratına bir tokat olarak inmektedir. Hiç bir gelişmesi rastgele, hiç bir davranışı tutarsız ve hiç bir sözü anlamsız değildir. Peygamber ocağının bu nadide meyvesi, Hz. Muhammed'in kurduğu şanlı okulun seçkin talebesi, bütün toplumların öteden beri önerdikleri ve allaya pullaya pazara sürdükleri kadınların karşısında apayrı, farklı ve inanılmayacak kadar kadını gözetken, kollayan, ona insan olarak bir değer ve yer veren bir anlayışın ürünü olduğunu haykırarmaktadır doğuşundan bu yana. O, kız çocuğunu horlayan zihniyete de bir Peygamber'in, soyu kıyamete kadar arı ve duru olarak devam edecek Allah'ın sevgili kulunun kızı olması ve O'nun arındırılmış soyunu devam ettirmeye lâyık görülmesi

sıfatıyla da darbe indirmektedir. Kimdir gerici, kim ilerici? Kadın haklarından, feminizmden, ataerkil toplum yapısının devam edegelmiş köhnemiş geleneklerinden söz edenler kimdir? Bunlar hangi sağır, kör, duyarsız insanlardır ki, ileri sürdükleri bütün iddialarının karşısında canlı ve taze olarak durmaya devam eden bu örneği görmezden, işitmezden, bilmezden gelmekte, öte yandan ilimden, gerçeklerden, nesnellikten, sosyolojiden şundan bundan bahsedebilme cesaretini göstermektedirler?

Bunlar her zamanki inkârcılar ve İslâm'ın bütün doğrularını görmelerine karşılık inatlarında direnen kimseler... Hz. Fatıma ve O'nun gibi daha bir çok seçilmiş örneğin yeni baştan Müslümanlara, Müslüman gençliğe tanıtılması, mesajlarının, yaşantılarının özünün tekrar tekrar anlatılması; böylelerinin çalışmalarının menfi sonuçlarına karşı kaçınılmaz bir gereklilik olacaktır. Bir bakıma aktif, dinamik, canlı ve iç karartmayacak denli duru Müslüman kadın imajını kişiliğinde yansıtan Hz. Fatıma; İslâmi kadınlara karşı yöneltilen yoğun propagandaların karşısında, kendisine eşlik eden benzerleriyle birlikte dimdik durabilecektir.

Ve hepsi bununla bitmeyecektir kuşkusuz. Bu sürecin sonunda kendisine model olarak ne filancı aktrisi ne de falancı dansözü, şarkıcıyı seçmeyen, buna karşılık kadına bir değer veren İslâm'ın öngördüğü büyük hanımları tanıma

gayretine düşen bütün hanımlar, çağımızda var edilen kadın sorunu denilen açmazın içinden nasıl kolayca çıkılacağını gösterecekler, inanılmaz bir mucize olarak bakılabilecek bu örneği, benzerlerinin sıkça görülmeye başlandığı gibi net sergileyeceklerdir.

Bu yolda Hz. Fatıma'yı, O'nun kişiliği ile verilmeye çalışılan mesajı iyi tanımak icap etmektedir. Kişilerin sürüp giden yaşantılarında artık var olmayan saygın, içten, kadir bilir ve dikkatli tutumu Fatıma örneği hatırlatabilecek yeterliliğe sahiptir. Bu yeterliliği Ona kazandıran Allah, kişiliğinin gelişmesini sağlayan ise İslâm'ın yüce kurallarıyla, Peygamber'in (s.a.v.), yani Hz. Fatıma'nın sevgili babasının eşsiz rehberliği, düzelticiliği, öğretmenliği olmuştur. Hz. Fatıma'yı meydana getirebilen ve bu ak modeli insanlığa armağan eden İslâm Okulu'nun, Onun yolunda yürüyecek ve O'nun yaptıklarını yapmaya gayret sarfedecek genç kızlar, hanımlar yetiştirmeye de gücü vardır ve bu güç yer yer zaman zaman su yüzüne çıkarak tarih sayfalarını aklandırmakta, insanlığı onurlandırmakta, yüceltmektedir.

Toplumun niteliğinin göstergesi olan kadınlar, genel kurtuluş ya da çöküşün de işaretini kimlikleriyle vermekteler. Bugün eğer kurtulmak, gittikçe daha belirginleşen batağa gömülmemek niyeti taşınacaksa; kadın bir an evvel ele alınmalı ve düşürüldüğü çirkeften çıkarılma-

lıdır. Böyle kadınlara ya da toplumun bütünü içinde bulunan bütün kadınlara hedef seçilirken artık dikkatli ve geniş, ilerici görüşlü olmak zorunludur. Bugün artık vücut teşhircilerini sanat istismarcısı boş beyinleri, yörünge-sinden sapmış sivri akıllıları örnek almak yerine; daha insanca, daha kadından yana ve daha olumlu, yararlı olabilecek örnekleri ortaya koymanın zamanı gelmiş çatmıştır. Bu örnekler içerisinde en seçkin, saygın bir yere sahip ve aynı zamanda bir Peygamber kızı olan Hz. Fatıma'nın; kimselere benzemeyen ve cahili anlayışların tamamıyla aksi yönde gelişen olgun kişiliğini tanımak, hem çağ kadınları hem de bütün insanlar için büyük bir kazanç olacaktır.

Allah, Peygamber kızı Hz. Fatıma ve O'nun pâk soyunu insanlığa bir örnek olarak ve kurumayan bir ırmak biçiminde sunduğu gibi; bunamların ve açmazların pençesinde kıvranan kitlelerin, kadınlı erkekli büyük kalabalıkların bu örnekten yararlanmalarını da sağlar ve bu zeminin oluşumuna gayret edenleri ödüllendirir umudundayız. Peygamber'e kendisi kadar yakın ve bir parçası olarak gösterilen bu eşsiz hanımın hayatını anlatmaya çalışırken düşünülmesi mümkün yanlışlıklar ve tüm içtenliğe karşılık söz konusu olabilecek çelişkiler için de Rabbinizin bağışlayıcılığına sığınmak durumundayız.

Kaynaklar

- 1 — Sünen-i Davud
- 2 — Sünen-i Nesei
- 3 — Sahih-i Buhari
- 4 — Fizilâl-i Kur'an Seyyid Kutup
- 5 — İslâm Tarihi (Muhammed Asım Köksal)
- 6 — İslâm Tarihi (Abdûlbâki Gölpınarlı)
- 7 — Çağımızda Kadın Sorunu Mustafa Yağ-
lu
- 8 — Hazreti Fatıma Mustafa Necati Bursalı
- 9 — Hazreti Ali A. Gölpınarlı
- 10 — Hazreti Fatıma A. Cemil Akıncı

Hız. Fatıma'yı tanımak, yanlış uygulamaları düzeltmek için gereklidir. Müslüman kadını en iyi anlatmak, İslâm'ın mesajının yeni duyurulduğu devir içindeki en sağlam, tutarlı ve vahiy kaynağına en yakın kimseyle, Peygamber ile adeta özdeşleşmiş bir kadın ile mümkündür. Peygamberin soyunun mirasçısı kılınan ve O'na 'soyu kesik' diyenlere bir cevap olarak kendisi vasıtasıyla Peygamber soyunun ebediyete kadar sürdürülmesinin sağlandığı Hz. Fatıma'yı anlatmak, aynı zamanda kadın hakları açısından inanılmayacak başarılar göstererek koskoca bir devrim gerçekleştiren ve cahili düşüncenin egemenliğine bir tokat atarak kadını saygın bir konuma getiren İslâm'ın, kadını ne denli yüceleştirdiğinin ve onu çirkin ele alışlardan koruduğunun destanını anlatmak demektir.

BEYAN YAYINLARI